

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 12.)

r. 61.—Anul LXIX.

Brașov, Vineri 17 (30) Martie.

1906.

Asistența advocaților români.

Luptă frumoasă au luptat Românii la adunarea generală a camerei advocaților din Arad Dumineca trecută, și fost în joc un mare preț: cinstirea și românitatea advocaților noștri, care fuseseră atacate de către șovinismul din sinul numitei camere.

A fost decis adecă înainte cu un an comitetul camerei advocaților din Arad cu mare majoritate, că advocații români din comitatele Arad și Mureș, cari se țin de teritoriul acestei camere, să fie opriți de a mai folosi firme cu inscripții românești, deoarece acesta nu se unesce cu demnitatea corpului advocaților maghiari, contra acestei hotărâri a comitetului camerei au înaintat protest francisc Hossu Longin și soții, cerând să se fie trași în cercetare disciplinară cei ce au votat pentru ea, și să se pedepșiți.

Protestul s'a pus la ordinea zilei la adunarea generală a camerei dela 17 Martie a. c. Advocatii șoviniști maghiari, cari sunt membri ai camerei din Arad și-au fost propus spulbere, nu altfel, pe colegii lor români din cauza protestului lor energic și plin de demnitate. Nu și-au putut vedea însă împlinită dorința utăcișă.

Am avut bucuria să vedem reamă așteptarea noastră și a tuturor românilor de bine, că advocații români din numita cameră vor da piept strânsă solidaritate cu bărbăție și totă tăria convingerii lor cu adversarii limbei și ai neamului nostru.

Treizeci de advocați români s'au prezentat la adunarea de Duminecă.

Insăși fôia maghiară din Arad „Videke“ dice, că trebuie să închine înaintea luptei energice, și fidare, ce au purtat-o advocații de naționalitate română în cestiunea inscripției pe tablele firmelor. Au crezut șoviniștii din camera advocaților vor putea teroriza pe colegii lor români strigând că în țera acesta trebuie să fie maghiare. Advocatii

români le-au răspuns, că ei nu vor să știe de așa ceva, că ei sunt Români, cari țin la limba și naționalitatea lor și că nu recunosc un „corp al advocaților maghiari“, ci cel mult un corp al advocaților Ungariei. Au dreptul deci a-se folosi de limba română la inscripția de pe tablele lor.

Când se jăluiau mai tare șoviniștii, că Românii au cutezat să ceară pedepsirea lor pentru hotărârea luată anterț, mai multe voci dintre Români au strigat: „Numele nostru nu e sfânt“. Atunci un avocat jidano-maghiar a ripostat: „Nu e România, e încă Ungaria!“ Șoviniștii devenind tot mai obraznici, Românii i-au luat la răspăr cu un curagiu, care, precum se vede, le-a impus intru atâta, încât recunosc că, deși au reușit a respinge protestul Românilor cu o mică majoritate, totuși învingerea morală a fost pe partea acestora.

Sunt la camera advocaților din Arad inscriși cu totul 255 de advocați, între cari numai 47 Români. De față la adunare au fost 75; unii din aceștia s'au îndepărtat mai de vreme, și la votare s'au pronunțat 33 voturi contra și 28 pentru protestul advocaților români. Eță ce pôte să solidaritatea și curagiul în luptă.

Numai cu vro două săptămâni înainte s'a petrecut la Timișoara un fapt, care dovedesce, că nici-odată n'a fost mai mare lipsa ca acuma de solidaritatea și curagiul între advocații români, cari prin chemarea lor de apărători ai dreptății au un rol de frunte în mijlocul poporului român. Și așa ei sunt foarte expuși prin faptul că ordonanțele ministeriale și praxa îi constring să se folosescă în exercitarea oficiului lor înaintea forurilor numai de limba maghiară.

Ce ar fi, decât în astfel de împrejurări advocații noștri nu și-ar apăra cu totă puterea, cum au făcut-o în protestul, despre care am amintit mai sus, libertatea și proprietatea individuală, precum și dreptul lor de limbă, reclamat de principiul egalei îndreptățiri?

Eță faptul de care am făcut amintire mai sus: Trei vrednici advocați români, membri ai camerei advocaților din Timișoara, au fost condamnați de senatul disciplinar al camerei de acolo la amende în bani considerabile, fiindcă au călcat ordinul comitetului camerei, de a prevedea tablele firmelor lor și cu inscripție unghurească.

Contra unei porniri dușmănoșe ca acesta nu e alt leac, decât lupta solidară și curagiosă pe viață pe moarte.

Revista politică.

Brașov, 16 (29) Martie.

Evenimentul zilei este *marele sfat* ce s'a ținut Marți în *Burgul din Viena*, la care au participat toți miniștrii cabinetului unghuresc și care a fost presidat de însuși Majestatea Sa monarhul. Înainte de a-se ținea sfatul acesta, ministrul președinte Fejervary a fost primit în audiență specială de monarh, după-ce membrii cabinetului său avură o consfătuire prealabilă. La ora 1—2 s'a ținut apoi așa numitul consiliu de corônă.

Obiectul principal cu care s'a ocupat consiliul amintit, a fost — precum se asigură din toate părțile — *cesiunea alegerilor dietale în Ungaria*. Și se se fi hotărit, la propunerea ministrilor, ca să nu se facă alegeri în termenul prescris de lege, deoarece în țera domnesc încă stări, cari ar pute să dea nascere la încurcături și mai mari și chiar la vătărări de sânge în cazul când alegerile s'ar face înainte de restabilirea păcii și liniștei.

Acosta reiese din scriile mai noue, ce sosesc din Budapesta și Viena, dintre cari unele spun, că asupra amănării alegerilor s'a hotărit încă mai înainte și că de rindul acesta nu s'a tractat în Viena, de cât despre partea formală a amănării.

Ministrul președinte Fejervary a rămas în Viena și după reîntorcerea celorlalți miniștrii, și abia erî s'era s'a reîntors la Budapesta. Întârzierea re-

întorcerei lui se dice că a fost pricinuită prin faptul, că împreună cu ministrul de justiție Lanyi a lucrat erî noapte la stilisarea textului declarațiunii ce o va da guvernul cu privire la amânarea alegerilor.

Dilele proxime se va sci cu siguranță, ce s'a hotărit intr'adever la Viena. Un comunicat oficios nu s'a dat până acum în privința acesta; se crede însă, că opiniunea publică va fi lămurită după consiliul de miniștrii ce se va ține așii seiu mâne.

Diarul vienes „Neue Freie Presse“ întrebând pe un politician maghiar fruntaș asupra situațiunei, acesta a spus, că consiliul de corônă s'a ținut în Viena, fiind-că avea să se desbată cestiuni politice foarte importante, deoarece „Majestatea Sa nu doresce a veni la Budapesta“.

Intr'aceea acțiunea guvernului pentru *înfrângerea rezistenței în comitate* merge înainte fără intreruperi. La finea săptămânei trecute comisarul regesc Vozary din Tergu-Mureșului a oprit cu puterea brachială ținerea congregațiunei comitatense și în aceeași zi a suspendat autonomia comitatului Mureș-Turda, motivând procederea sa cu repețița anulare de către Carol al IV-lea a deciziunilor congregațiunei privitoare la încassarea dărilor și la împiedecarea recrutiilor, ce se prezentă de bună voie la serviciul militar.

De altă parte unii din miniștrii nu mai încetază a da fel de fel de ordonanțe reacționare. Dilele trecute ministrul de interne Kristoffy revenind asupra ordinului său despre *adunările populare* dicea că a esperiat, că autoritățile adese-orî interpretază greșit acel ordin, în cât îl aplică numai față de adunările ce se țin în liber său în localuri publice. Ministrul dispune deci din nou, că ori-ce întrunire al cărei scop este discuția afacerilor publice, este a se considera ca adunare, ce cade sub dispozițiunile ordinului amintit.

O spaimă.

După o zi de frământare zadarnică în mlaștinele dela Holboca, — abia când pușca și geanta în spinare — mă team obosit spre sat, unde mă hotărisem să mă în noaptea cea la conacul Țic, mai ales că mă și poftise arendaș — de dimineață — când trecu la luncă. De departe i-se vedea hardughia lui peasă, — o adevărată închisore militară, cu zidurile ei lungi și cenușii, cu ferile liniate de gratii negre și posoșite.

O femeie imbrobodită, — cu totă pușela unui sfârșit de August, — îmi înaintea când mă lătrară câni. După un gongoi, — hodogăind, — cu pietri, risasupra mea nise ochi reci și verzi spinarea buratecului. Nasul ei încovoște măsura, îi dădea înfățișarea unei seiu altei jivine hrăpitoare.

— Da pe cine cauți? mă întrebă cu ochi seacă, supărată par'că.

Când i-am spus, că mi-e gândul să dorm acolo, femeia mă privi aproape înspăimântată. Se linoști însă îndată și un zîmbet răutăcios îi încreți și mai mult fața ei mototolită.

— Da domnu arendaș unde-i? am întrebat-o.

— Unde se fie?... par'că dumnealui mai dörme la curte, de când i-o murit cucocna?... dörme în alt sat... da, dumnia-tale poftim...

Mă luai după dâna și suirăm scările din față... Când îmi deschise ușa cea de stejar — greoie, — am crezut că mă vîră într'o hrubă de pivniță, așa de umedă și întunecată era tinda cea mare... O singură ferăstră din fund, aruncând raze slabe, lumina claușele de alamă de pe la ușile înșirate ca la han.

Par'că îmi fû frică să intru, și fiind-că până în noapte mai era vreme, am spus femeiei, că mai aștept afară, până ce mi-o veni somn. Un chioșc cocoțat pe un dîmb înalt, mă atrase. Când am intrat într'ensul și am privit în jos de coalaltă parte, m'a prins vârtejul ametelei, așa de adânc lunea cōma rîpōșă a dealului. Jos, într'o

văgăună tăcută, moinea în umbră și uitată de lume o veche mănăstire.

Sorele care asfințea înroșind marginea cerului, se oprise o clipă ca să și adune razele ce întârziu încălcîndu-se par'că printre acele ale crucei.

Nu mi-aș fi închipuit, pe când umblam prin mlaștină, că dincolo de dealul unde aveau casele satului, se afla pitită o mănăstire veche, împrejmuită cu ziduri înalte ca o cetate. Și era așa de aproape de spinarea dealului, că decât aș fi sărit din chioșcul unde mă aflam, aș fi căzut drept pe acoperemntul ei. În multe locuri, zidul încunjurător pornea spre ruină și nici clădirei nu-i trebuia mult ca să ajungă o ruină. O crăpătură adâncă pleca dela clopotniță și se lungea, ca o dungă de întunerec, până aproape de acoperemntul pridvorului.

Roșeța de pe cer se ștersese și apusul se sluți de pete cenușii, întunecate. Priu colțuri, pe la spărturi, la ferestrele clopotniței, s'era ca un păjanjen tainic, prinse să-și țese pânza ei de umbră. O cucuvea, stîrnită din culoușul ei de întunerec, lunea pe sub strașina clopotniței și mēsu-

rându-și sborul, trecu peste curtea mănăstirei și se lăsă pe colțul cel mai dărîmat al zidului. Întăiu se lipi de peatra afumată, dăr îndată se înalță pe picioare și începă să-și sucēscă în tōte părțile capul ei rotund, prinsă ca de un fel de neastîmpăr.

De mult pândeam privilegiul să împușc o astfel de pasere și de aceea cu totă obosela în care mă aflam, m'am ridicat iute și eșind din chioșc, mă îndreptai pe după coșare spre mănăstire, luând pe poțeca săpată repede în cōsta dealului. A trebuit să străbat prin bălării înalte și să-mi urzic genunchii, până ce să ajung lângă zid. Printr'o spărtură, străbătui în curte. Cucuvea era tot la locul ei; stătea nemișcată cu capul în sus, ascultând par'că.

Fără să-mi dea răgaz să mă apropii, își luă sborul, îndreptându-se spre turla bisericeii... Când trecu în curmeziș, am înțins pușca. Focul bubui ca tunul între zidurile pusteii, er paserea atinsă, sucindu-se în aer, ajunse — cu iuțela unei pietre asvîrlite, — în clopotniță, de unde rēsună de odată un sunet înăbușit de aramă

O altă ordonanță a dat Țilele acestea și ministrul unguresc de comerț și privitor la confiscarea a tot felul de scrisori, telegrame, etc. ce se trimit cu posta persoanelor, sau de către persoanele inculcate de acte supuse penalității. În cas de fapt punibil, ce se săvârșește pe calea presei, judecătorii de presă, judecătorii de instrucție și judecătorii de ocol pot să confisce toate exemplarele respectivului Țiar, broșură etc. Posta e datoră a reține timp de trei Țile lucrurile confiscate și de la oficiile postale autoritățile amintite pot pretinde să le împărtășească toate datele ce privesc predarea și înmânarea scrisorilor, Țiarelor, telegramelor, etc. Să se aibă de grijă mai ales, că cutare persoană: unde, când, ce fel de scrisoră sau telegramă a predat și ce fel de scrisori, telegrame etc. i-au sosit? Pentru esaminarea scrisorilor sau telegramelor confiscate pot fi trimise și organe polițienesci. Nu este permis însă să fie incunoscut despre confiscare nici cel ce predă, nici cel cărui i-s'a adresat scrisoarea, telegrama etc.

Foia tisaistă „Az Ujsag“ vorbind despre aceste cazuri se miră de ce se dau tocmai acum, când politicianii contra cărora se dau, s'au mulcomit și se pōrtă aproape ca nisce miei.

Din Turoț-St.-Mărtin se anunță, că *partidul popular slovac* va ține la 5 Aprilie o mare adunare de constituire, cu care ocaziune se va stabili definitiv programul partidului. Ca punct prim esențial al programului va figura votul universal. În toate cercurile electorale din slovacime se vor pune candidații slovaci la viitorile alegeri, Țr acolo unde Slovacii vor fi în minoritate, ei vor sprijini pe candidații, cari vor ave în program votul universal.

După scirile mai noue sunt speranțe, că va succede o înțelegere definitivă între puterile reprezentate la *conferența marocană*. Ministrul de externe spaniol Almodavar, președintele conferenței, a declarat, că acum e sigur, că atât în cestiunea organizării poliției, cât și a băncei înțelegerea este ca făcută. Germania a renunțat formal la acea pretensiune ce Franța n'o pōte primi, ca inspectorul suprem al poliției marocane să fie totodată și comandantul acesteia. Germania a declarat, că pune temeiul mai ales pe controlul internațional și și-a dat învoirea, ca controlul să se facă astfel: corporațiunea diplomatică ma-

ritimă eserecită controlul printr'un inspector suprem asupra poliției; aceasta raporteză Sultanului și corporațiunii diplomatice. Deși acest control se va face în paguba caracterului internațional, totuși Germania e gata a se dumeri, căci vede în această o întărire a suveranității Sultanului marocan. Pe basa acesta se urmēză acum tratările. Stipularea amēnunțelor întimpină încă mari greutăți, așa în cât plenipotențiații vor fi siliți a-și presenta propunerile guvernelor lor. Din cauza acesta acordul definitiv va suferi amânare.

După o ultimă scire din Algeci-ras, însărcinatul german Radowitz a primit modificările propuse de reprezentantul american în proiectul de mijlocire austro-ungar, prin ceea ce succesul conferenței se consideră asigurată.

Un articol elogios pentru România. Țiarul „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ consacră României un articol avēnd în resumat următorul cuprins:

— S'au implinit 25 de ani, de când România a fost înălțată de la principat la regalitate. Germania a urmărit dezvoltarea acestui nou stat cu un cordial interes și cu satisfacțiune a vădut România dezvoltându-se din ce în ce mai mult sub direcțiunea unui cuminte și leal șef, ca un element prețios al familiei popōrelor europene.

Cu trei ani înainte de a fi înălțată la regat, România și-a câștigat independența în urma unor escelente acțiuni rășboinice.

Ea a dat dovadă în cei 12 din urmă ani, că a sciut prin sforțări seriose, să câștige o pozițiune respectată atât în ceea ce privesc relațiunile sale politice, cât și economice și civilizatoare a poporului pentru viitor și a sciut să trecă cu succes prin crize grele.

Regatul de la gurile Dunării a dovedit tot-deuna, că este și dorește a fi un pāzitor important al păcii și a contribui într'o mare măsură, prin sfăciunea sa circumspectă, să se nu isbucnească un mare incendiu în crizele prin care a trecut orientul european.

Aducem Suveranului României și Ilustrei Regine a Românilor, care a eserecitat o mare influență asupra vieții intelectuale a României, felicitările nōstre devotate, și urām, în numele poporului german, ilustrei părechii regale să mai trăească încă mulți ani pentru prosperitatea țerei și a poporului român.

Reformă electorală, biruri și recruți. Țiarul vienes „Neues Wiener Tagblatt“ publică următoarea declarațiune a unui politician maghiar:

— Mult s'a vorbit în publicitate despre octroiarea reformei electorale a lui Kristoffy. Nici-odată însă n'a fost vorba despre acesta și nu va fi nici în viitor. Ministeriul, lucru firesc, nu se află în situația de a-se ocupa cu planuri pe timp îndelungat și a asigura țera pe lungă vreme. Grijă lui se îndreptă asupra proximalului viitor, căci în primul rīnd el are nevoie de biruri și de recruți și cestiunile aceste trebuie să le rezolve mai întâi. Dēr, așa cum stau aȚi lucrurile, nici rezolvarea acesta nu va putē să o facă acum, ci mai târziu, probabil numai la toamnă.

Absolutismul. „Alkotmany“, organul partidului popular, se plānge amar, că țera a ajuns în deplin absolutism. Vorbind de cele ce s'au petrecut săptămāna acesta la Viena, foia numită Țice, că de mult politicianii împērătesci au hotărīt să ștergă constituția ungarescă și să introducă în locul ei absolutismul. Înca din vară erau hotărītți Goluchowski, Beck, Pitreich și ceilalți șfetnici ai corōnei să înfrāngă nația maghiară prin îndirjire și prin luptă. Tot ce s'a întimplat de atunci și până aȚi — Țice „A-ny“ — nu este decāt o esecutare sistematică a programului austriac, o acțiune îndreptată spre desfacerea coalițiunei, un refus a lui Andrassy, împărăsciarea parlamentului cu miliția și ignorarea convocării legale a noiei diete.

Unii se mângāie în naivitatea lor, continuă „A-ny“, cu aceea, că guvernul pregătesce alegerile pentru Septemvrie. Și această este o simplă apucătură progresistă. În manifestul ce se pregătesce acum în Viena se va promite pōte cu gura de jumătate convocarea dietei, cum s'a promis și în autograful de disolvare, nouē însă ni-se pare, că Fejervary și șoșii săi se aranjază tocmai acum pentru un absolutism permanent și decā numai dela ei atērnă, nici peste câțiva ani nu vor fi alegeri. Tot așa s'a întimplat la 1861—1865...

Manifestațiunea studenților din Bucuresci contra repēsentațiunei „Obolului“ în teatrul național.

Țtă cum s'a petrecut manifestația de Lunī sēra a studenților din Bucuresci, care a avut un sfirșit trist prin vārsarea de sānge, ce s'a produs din cauză, că manifestații s'au ciocnit cu poliștii și cu trupele, cari aveau ordinul să-i împărăscie.

Pe Țiua de Lunī era anunțată o repēsentație a societății de binefacere „Obolul“, dată în folosul acestei societăți de către domni și dame din societatea alēsă a Bucurescilor. Era să se jōce patru piese teatrale, dintre cari trei franțuzesci și numai una romānescă. Înca cu câteva Țile înainte de repēsentație s'a observat o mișcare între tinerimea universitară în contra ei.

Profesorul de universitate N. Iorga s'a adresat în scris și prin graiuri viu în două conferențe publice, ce le-a ținut către tinerime, Țicēnd că este o rușine, ca o societate romānescă să dea repēsentațiunii în limba francesă și vorbindu-le de primejdia, că clasele de sus se instreinează de popor, cultivānd mai mult limba franțuzescă, i-au rugat să nu mērgă la teatru, ci să manifesteze în contra repēsentațiunei societății „Obolul“.

Lunī sēra eșind de la conferența, ce a ținut-o d-l Iorga, asupra primejdiei instreinerii claselor dirigitōres, studențimea a plecat cāntānd „Deșteptă-te Romāne“ spre teatrul național, unde a sosit la 7^{1/2} ore sēra.

Prefectul poliției Moruzzi s'a adresat către studenți, spuindu-le că sunt liberi să manifesteze, dēr să nu împiedece țineria repēsentației.

Studenții se fi declarat, că sunt hotărītți a împiedeca ținerea repēsentației. În același timp directorul teatrului național, Davila, care fu întēmpinat cu huidueli de studenți, a lovit pe un student, care i-a făcut ore-cari observări pentru atitudinea sa neromānescă, cu bastonul în cap, așa că i-a curs sānge. Acesta a revoltat pe studenți, la cari se alăturaseră mulțime de public, care le ținea parte.

Iritațiunea deveni și mai mare, când sosi o companie de soldați pedestri și alta de sergenți de oraș, cari incunjurară pe studenții, ce s'au fost postat înaintea teatrului. Ciocnirea sāngerōsă s'a început din momentul, când gendarmii primiră ordinul de a împărăscia pe manifestații cu baioneta.

Mulți fură rāniți și începură să arunce cu pietre și lemne asupra gendarmilor. La 8 ore sosesc gendarmii cālări, la ordinul prefectului, în timp ce gendarmii pedestri nāvālesc în berăria „Cooperativa“ din piața teatrului, unde se refugiaseră mai mulți studenți. Din berărie studenții începură să arunce asupra gendarmilor cu pāhare și sticle de bere, cu mobile și mese rupte. Gendarmii rāsihūră țășăștrul sārșgēnd giaturile și aici în berărie s'au petrecut scene grōznice, fiind rāniți mulți dintre soldați și studenți.

Parte mare din manifestații fură respinși în strada regală. Aici studenții și mulțimea adunată rēșturnară cinci vāgōne de tramvai de pe linie și le aședară de-a curmezișul, formānd o puternică baricadă. Atunci sosi batalionul de vēnători prin str. Academiei și se produse o luptă îndărjită. Pe calea Victoriei până la Pasagiul Român a fost respinsă mulțimea de către miliție. În Pasagiul s'au petrecut asemenea scene ca la Berărie.

Din partea cealaltă a pieții teatrului veniră Roșiorii cu săbile scōse. Atunci ne mai putānd rezista, mulțimea a început să se risipēscă. Luminile din fața teatrului

dogitā. Iute, am rēșimat pușca de pārete și nimerind ușa pe unde te sui în clopotniță, am dat busna, fără să stau o clipă la îndoială. Abia urcāiū câte-va trepte și simții cum scara de lemn putred, se hāțina sub picioare, gata să se rupā, așa scărșăia de tare. Acum imi pārea rēu, că mē grābisem să mē sui în clopotnița unei bisericii în care pōte de mult nu mai slugea nimeni și aș fi vrut să mē dau jos, dēr par'că o nevoie poruncitoare mē tot trimitea în sus. Picioarele imi tremurau. Intr'un rēnd dādui într'o așa besnā, că trebuia să umblu pe bijbāite, frecāndu-mē de zidul luncos. Fiori reci mē șerpuirā la gāndul, că putea fi lipsă o trēptă și să lunec în gol... În sfirșit, o zare de lumină mē înoredință; că nu eram departe de clopotniță; și în adevēr, după câțiva pași, vēđui albastrul cerului încadrāndu-se în ferēstra arcuită a turlei. Înainte să pun piciorul pe pardosēla clopotniței, auđii un sbirniț puternic de aripi ascuțite, și îndată rēșunarā în curtea mănāstirei strigāte gālgiōse de ciōnce supērate. Intr'un colț zării cucuvaia lovită, cu aripa în jos, însāngeratā. În străluciri vēđui, se roteau

ochii ei tāiați în două de o dungă galbenă ca ambra cea galbenă. Când m'am plecat s'o ridic, își înșipse ghiara ascuțită atât de adēnc în māna mea, încāt fără voie am înecat un suspin de durere. În cercăiū să-i desoleștez ghiara, dēr imi fu cu neputință: cu cât imi trāgeam māna, cu atât își ștrīngea mai mult cleștele. Intr'un minut de enervare sēlbatică, i-am trecut o mână pe sub aripă și am ștrīns în palmă corpul ei șubred... Ōsele îi pā-rāirā, Țr apele ochilor, cari pătrund nōp-tea, se întunecară și peste ele se așternu ca o spumă de sānge. Numai atunci simții că ghiara ei mē slābi. Scārbit, arunca deoparte ștrivul, ne mai îndrāșnind să-mi privesc vānatul.

Cāți-va lilieci, cheamați de bōrea nopții, țipirā de prin crepături si se avēntarā ametiți afarā, împărăsciindu-se în adēncurile albastre.

M'am dat jos din turlă, cu inima ștrīnsă, înfrigorat. Se întunecase. Treoui prin curtea mănāstirei, cu pași șfoși și urcānd grābit poteca, mē întilnii în deal, lāngă coșere, cu femeia cea îmbroboditā.

— Ai ucis cucuveica? întrebā cu vo-

cea muștrātōre... Ai făcut un pēcat, decā ai ucis-o, să scii!

Nu-i rēșpunsui nimic și o urmai în tăcere.

Sala cea mare acum era luminată.

Ușa unei camere era deschisă.

În bătaia luminei din sală, vēđui strălucirea albă a unui așternut.

— Poftiți aici!... Mē duc s'aduc o luminare...

Am oprit-o.

— Da de ce nu dōrme boierul acasă?

Femeia se uitā în toate părțile, apoi cu o voce tainică, imi șopti:

— Se teme... se teme de sufletul cu-cōneii... că umblā nōp-tea pe zidul mănāstirei și câte odată vine să-i batā în ferēștrā... O vēđut-o mulți... are codā și mi-aunā ca pisicile...

— Bine... adu-mi luminarea...

Aruncānd pușca și geanta, m-am întins îmbrācāt, pe pat.

Am așteptat destul, dēr famaia nu mai venia... O auđii cotrobōind într'o cameră de alături, apoi trāntind cu putere o ușă și deschidēnd apoi alta...

Intr'un târziu, par' am simțit-o în-

trānd cu o luminare aprinsă pe care o lāsā pe māsua de lāngă pat... Am vrut să mē scol, ca s'o sting, căci flacōara e prea imi juca în ochi, dēr somnul și oboșēla mē biruise...

Hudița era ștrīmpțā și noroiōsă... Picioarele imi lunecau în toate părțile și ca să nu cad, mē sprijineam de gardul umede și negre... Din capul celălalt al hudiței, venia turbat spre mine un taur cu capul în pāmēnt, desrādēcinānd, cu fruntea lui latā și tare ca piatra, arborii cari n i eșiau în cale... Grōza imi furase sufletul... dēr noroc, gāsiu o spārțurā în gard prin care trecui repede... Dincolo era o dimitirul cu biserica... Da, era biserica din satul în care m'am nāscut... Iute, că nu aveam timp de pierdut, m'am repedit la scara clopotniței, pe care o sui într'o clipă — de câte ori n'am suit-o!... Sus din podul de lemn ciotoros, porneau șoptite tainice. Aripă nevēđute filfāiau așa dātore, că imi împărăsciua pērul din cap, după cum vēntul ar împărăscia fēnul dintr'un ștog. Funia dela limba clopotului se pōrtă în făcuse într'un șarpe negru, care cu șvā-

s'au stins, ér înlăuntru foisorul și coridoarele rămăseră luminate, căci acolo au fost duși parte mare din răniți între cari mulți soldați și studenți și câți-va oțetari, căroro li-s'a dat acolo prima îngrijire, fiind pansați.

Alți răniți au fost transportați la spitalul militar pe târgi de campanie.

Gendarmii călări se retraseră, ér escadronul de Roșiori s'a înșirat în fața teatrului. Studenții se raliară și porniră éráși spre universitate, cântând »Destéptă-te Române«. Aici ținură vorbiri mai mulți studenți.

Se svonise, că profesorul Iorga ar fi fost arestat. Svonul însă nu s'a confirmat. El a fost chemat numai în cabinetul procurorului, unde a fost ascultat.

La scirea, că cadavrul lui Aurel Ionescu ar fi la teatrul național, de unde poliția are de gând să-l trimită la părinți în Craiova, studenții s'au dus în corpore la teatru și s'au postat la toate ușile. Prefectul poliției venind la fața locului li-a dat voie, ca însoțit de directorul teatrului Davilla, să réscoléscă toate colțurile, dér n'au găsit nimica.

A doua zi o delegațiune de studenți s'a prezentat la legațiunea franceză, unde a fost primită de primul secretar. Studenții și-au exprimat simpatiile lor pentru Franța și au declarat că ei n'au demonstrat împotriva limbii franceze, ci numai împotriva acelor Români, cari desprețuesc limba română.

Din privilegiul acestor întâmplări diarul din Bucuresci »La Dépêche« ce apare în limba franceză sub titlul »Une explication« serie următoarele:

»Diarul nostru apărând în limba franceză, ne ținem de datorie a da unele explicațiuni cetitorilor noștri asupra luptelor sângeroase, ce au avut loc Luní séra.

Studenții au protestat contra reprezentațiunii organizate de societatea Obolul, fiind-că trei din cele patru piese anunțate erau să se jöce în limba franceză de către damele și domniile din »elita noastră socială«.

Studenții au protestat deci fiind-că elita societății noastre când se produce în public, preferă limba franceză limbii române.

Décă judecăm lucrurile din punctul de vedere strict al libertății individuale, noi am dice, că fiecare are dreptul de a întrebuinta limba, care îi place mai mult. Și atunci studenții n'ar fi în drept să protesteze. Dér toți cei-ce știu, că aceia pe cari noi îi numim »elita societății române« nu se mărginesc numai a prefera limba franceză la anumite ocasiuni, dér o întrebuintă ostentativ și nici nu vréu să învețe românește, aceia cari cunosc acest lucru, vor înțelege și se vor grăbi a scuza purtarea studenților.

In adevér, noi avem în România numeroase familii române, cari desprețuesc limba română, încât nici nu permit copiilor lor, să o învețe.

Acești copii sunt trimiși în școlile străine, cu scop ca să nici nu audă limba română. Astăzi există în România o generațiune întregă de tineri și fete din această »elita socială«, cari se fălesc cu aceea, că nu știu românește.

La care națiune se mai vöd asemenea lucruri? Nu vorbim de Englezii, cari nu vréu să învețe nici o limbă străină. Dér în Franța, unde se învață limbile străine, există öre o singură familie, unde să opréscă copiii de a-și înveța limba maternă? Și în Germania, Austria, Italia, în sfîrșit în toate țările din lume, se va găsi öre un asemenea exemplu, cum vedem la anumii Români față cu limba țării lor?

Am dat aceste esplicări pentru-ca să nu créda cineva că manifestațiunile de Luní ar fi fost îndreptate contra Francezilor ori a Franceii.

»Conservatorul« dice, că ancheta a dovedit, că terörea de Luní a fost înscenată de opozițiune și sentimentele patriotice ale studenților au fost numai pretextul.

»Epoca« declară, că nu aprobă purtarea studenților. Recunöscce, că simțul lor național a putut fi jionit. Dér nu admite ca naționalismul să se manifeste prin violențe. Înferéză însă brutalitățile poliției.

»Voinea Națională« acuză pe față guvernul de cele petrecute.

»L'Independance Roumaine« dice, că n'aprobă fără rezervă manifestația studenților, dér trebuie să desaprobe atitudinea autorităților și face pe guvern responsabil de cele întâmplare.

»La Roumanie« spune, că autoritățile au fost tolerante Luní séra și că răspunderea cade asupra celor ce au înscenat scandalul din umbră.

»Cronica« vede în cele petrecute Luní séra amestecul partidelor politice.

Martí la örele 10 a. m. s'au întrunit vreo 300 de studenți la st. de cale ferată Vitézu unde au ținut vorbiri. De aici au mers pe calea Victoriei până în piața teatrului, c'un stég tricolor înfășurat în crep negru. Un student a vorbit desaproband sêlbătăciile din nóptea precedentă. Manifestanții l'au aplaudat strigând: Jos asasinii studenților! Jos Davilla! Jos franțuzomanii!

De la Teatrul Național studenții al căror convoi se mărise cu sute de curioși, au pornit la prefectura poliției, unde au huiduit mai multe minute.

De la prefectura poliției studenții s'au prezentat la ministrul instrucțiunii publice M. Vlădescu, ceréndu-i să le dea satisfacție pentru purtarea d-lui Davilla, directorul teatrului. Studenții au declarat ministrului, că décă nu li-se va da satisfacție, vor face grevă generală împreună

cu studenții din Iași. D-l ministru a răspuns în mod amabil, că va căuta să stabilésca responsabilitățile și se va da completă satisfacțiune.

Martí séra, animația pe calea Victoriei era ca în timpul zilei de 10 Maii. Studenții au format cortegii făcând manifestații pe stade.

La 4 öre d. a. profesorul Iorga venind la universitate spre a ținé cursul obișnuit, un număr mare de studenți i-au făcut o căldurosă manifestație. După prelegere prof. Iorga a plecat la prefectura poliției, unde a fost citat.

Numérul răniților după raportul oficial e următorul: 15 studenți, un elev de liceu, un publicist, un funcționar și alți 8 de diferite meserii.

Dintre polițiștii au fost răniți: 3 comisari, 5 agenți speciali, 3 ofițeri de sergenți și 21 sergenți de stradă.

Dintre soldați au fost răniți: 14 gendarmi călări, între cari un căpitan și un locotenent, 60 de gendarmi pedestri, dintre cari 2 locotenenți, și 4 vênători.

In total după lista oficială sunt 137 răniți.

Dintre cei arestați Luní séra și detinuți la poliție, 28 au fost transportați cu duba la Văcăresci. Cinci din ei au fost puși în libertate, negăsindu-se vinovați.

SCIRILE DILEI.

— 16 (29) Martie

»Asociațiunea« și expoziția din Bucuresci. Cu privire la oprirea »Asociațiunea« de către ministrul ung. de interne de a înzestra pavilionul Românilor din Ungaria în partea etnografică a expozițiunii generale române din Bucuresci, presidul »Asociațiunii« aviséză toate despărțămintele și publicul românesc, că comitetul central al »Asociațiunii« a decis sistarea (curmarea) pregătirilor începute și a încunoscintat comisariatul general al expozițiunii despre această hotărîre. Cu alte cuvinte dis comitetul central al »Asociațiunii«, deși e convins că ordinațiunea ministrului nu are nici o basă legală de drept, s'a supus ordonanței.

In legătură cu această hotărîre d-l Dr. Diaconovich, care a fost incredințat cu conducerea lucrărilor pentru înzestrea pavilionului etnografic al Românilor din Ungaria rögă pe toți aceia, cari au făcut pregătiri pentru participarea lor la expoziție, să continue lucrările începute și să aștepte avusul comisariatului general, care fără îndoială va lua în timpul cel mai apropiat dispozițiunile necesare.

Parastas pentru binefăcătorii mesei studenților din Brașov. Duminecă se va oficia în biserica Sf. Nicolae din Brașov (Scheii) parastatul obișnuit anual pentru fericii binefăcătorii ai mesei studenților români din Brașov.

Despărțemntul »Asociațiunii« Brașov în Vulcan. Dumineca trecută au vizitat membrii comitetului despărțemntului Bra-

șov, d-nii profesori N. Bogdan, G. Vătășan și I. Petrovici, însoțiți de d-l inv. dirig. Anania Boldor comuna Vulcan, cu scop de a ținé aici 2 prelegeri publice. Escursiunea membrilor comitetului despărțemntului a avut un succes frumos, căci numeroși săteni împreună cu fruntașii lor au participat la prelegerile anunțate. D-l A. Boldor a ținut o prelegere förte instructivă și folositoare, vorbind despre însemnătatea și folösele culturii pomilor; după aceea a urmat o interesantă prelegere cu skiopticonul despre urmările stricătioase ale alcoolului, ér la sfîrșit s'au proiectat și explicat câteva biserici și muzee din Europa și Asia. Agentura Vulcan, care a fost reorganizată anul trecut, numără astăzi 2 membrii ordinari și 8 ajutători, cari toți și-au achitat deja taxele.

Dumineca viitoare se va ținé aceeași prelegere în Purcăreni.

Listele electorale. Se scie, că comisiunea centrală electorală din localitate a decis ca la 23 Martie n. să începă lucrările pentru compunerea listelor electorale pe an. 1907 și îndreptate listelor pe an. 1906. Lucrările se vor încheia la 5 Aprilie st. n. Acesta se va face și în comunele mari și la fle-care centru notarial. Înaintea acestor comisiuni se va puté presenta ori-ce locuitor pentru a dovedi dreptul său de alegător, séu a reclama introducerea lui în listă pe basa dării ce plătesce. Numai darea directă cătră stat se ia în considerare. Pentru-ca cineva să se bucure de dreptul de alegător pe basa censului de dare, nu e absolut necesar să se fi plătit deja darea, ci numai să-i fie calculată și introdusă în registrele oficiale.

Societatea de lectură a studenților dela gimnasiul român și dela școala comercială sup. gr. or. din Brașov invită la ședința publică ce se va ținé Duminecă în 19 Martie v. (1 Aprilie n.) a. c. în sala festivă a gimnasiului român. Inceputul la örele 6 p. m. Oferte benevole se primesc cu mulțămită și se vor publica. Venitul e destinat pentru »fondul mesei studenților« și a societăților de lectură.

Programa: 1) Deschiderea ședinței. 2) Un motiv din poesia populară română, sêrbéscă și maghiară, disertațiune de G. Bacșa cl. III com. 3) Două cântări pentru cor mixt: a) »Soldatul călăreț« de G. Dima; b) »Crăciunul (Noel)« de F. Gevaert, eșecutate de corul studenților. 4) »Carol al I-lea, bátrân de G. Coșbuc, declamată de I. Săcăreanu jun. cl. VII. 5) Fr. Schubert: a) »Momente music.« b) »Serenadă« eșecutate de fanfara studenților dela gimnasiu. 6) Ioan Budai Deleanu, disertațiune de D. Cazacu cl. VIII gim. 7) Două cântări pentru cor de bărbați: a) »Vino lele! de I. Vidu, b) »Trei colorii de Forumbescu—Dima, eșecutate de corul studenților. 8) Declamațiune umoristică de V. Dumitrescu-Militari, cl. III com. 9) Mazalik: »Marș românesc«, eșecutate de fanfara studenților dela gimnasiu.

Emigrările din Ungaria iau din cauza miseriei economice dimensiuni tot mai înspăimântătoare. Dela 1 Ianuarie a. c. până zilele, aceste adecă în timp de 2 luni și 1/2 au emigrat peste 18,000 persoane, în cea mai mare parte prin Fiume. Numérul celor ce plécă din Brema și Ham-

boliri desnădăjduite se sbătea în spânzurătörea lui. De pe grințile întunecate, mă priveau ochi scilpitori de bufuițe speriate.

Înfiorat, am dat să fug pe scări, dér nu putui să mă mișc. O ghiară uriașe se înfipse în haină și mă ridică în sus, spânzurându-mă de-asupra adêncimilor negre. De-odată rêsună o trosnitură puternică și totă șandramaua bisericii s'aprinse într'o flacără orbitöre.

Dând un țipăt, am deschis ochii înspăimântat. Pe măsuța de lângă pat, lumina ardea ca o masala, căci i-se aprinsese și hârtia cu care fusese înțepentă în sfeșnic. M'am ridicat s'o sting, dér de-odată am rămas înlemnit: pe un scrin din fața mea, dintr'o grămadă de lucruri prăfuite, o cucuvaie mă pătrundea cu privirea neîndurătoare și rece a ochilor ei sticloși.

Urechile începură să-mi vâjăe. Mi se părea, că lucrurile din casă trosnesc și deslușiam chiar pași desculți alergând prin pod. Nici nu știu cum am sărit din pat, dér par-că și acum mă vöd umblând în vârful picioarelor, cu suflarea stinsă, cu

timplele svîcnind, îndreptându-mă cu mâna întinsă spre satanica pasere, care venise să mă înspăimante cu privirea ei mórtă.

Când m'am apropiat și am vădüt, că nu se sfiesce să mă privéscă nemișcată, am înșăfat-o și am strins-o în mână ca într'un clește. Dér când am ridicat-o în sus, — gata s'o isbesc de părete, — băgând de seama că picioarele-i țepene erau legate cu sîrmă de o tăbliță de lemn vopsită cu verde, m'am oprit.

Câte-va minute am rămas ca prostiț, neputându-mă hotărî să-mi descleștez degetele din penele prăfuite ale stîrvului umplut cu paie...

(»Viața Literară«.) Al. Cazaban.

Rêsbunarea leului.

Cercul și menageria Littlejohn își întinsese cortul pe un câmp deschis în apropierea orașului și »marele Littlejohn« sta cu mâinile în buzunar și privea următorul afiș de la intrare: »Renumita principesă Celaski, cea mai mică și mai grațiosă călăreță din lume, se va produce astăseră pe frumozul ei armăsar alb »Geisha«.

Fața directorului se făcu roșie de necaz. »Principesă Celaski, murmură el, nu sună tocmăi rău. — Spune lui Napoli, că am să vorbesc ceva cu el«, strigă Littlejohn către stalmester.

Napoli era îmblânditor de lei și avea să mulțumésca stăpânirea peste fiare faptului, că era un om crud, care când se îmbăta, nu se prea deosebia de fiarele sêlbătice.

— Ei, femeia nu vine! ÷ise Littlejohn.

— Ce femeie? întrebă îmblânditorul de lei.

— Firesce, Celaski, ea e bolnavă, așa-mi scrie. Nu cred însă, ea pöte că a luat un alt angajament mai bun.

— Ce voesci să faci?

— Nu știu. Cum stă fiica d-tale? N'ar puté să facă ea tréba această?

— Cât plătesci? răspuse Napoli.

— Doi funți sterlingi pe săptămână.

— Nu e destul.

— Voiü da trei.

— Ei bine, mă due să vöd. Cred că va călări pe Whiskers.

— Firesce, ÷ise Littlejohn.

Napoli plecă să-și caute copila. Acesta era o creatură mică și originală. El nu era tatăl ei, ci o cumpérase pentru câți-va shilingi dela nisce vagabundî. Copila Bescie era förte tăcută, nu voia să învețe nici să scrie, nici să cetéscă. Unica ei plăcere era să stea lângă fiare, mai cu seama se învêtea printre lei și cel mai mare și mai mândru între ei era »Petru«, favoritul ei deosebit.

Napoli o găsi, ca de obicei, în cușea lui Petru. Ea sta întinsă pe pământ lângă »Petru« și rêsfoia într'o carte cu ilustrațiuni. Napoli încuntă din sprâncene de necaz; nu putea suferi ca această copilă să aibă mai multă influență asupra leului, prin bunătatea ei, decât el cu biciul și cu bătaia.

— Eși afară, am să-ți dau ceva de lucru, strigă el. Bescie sări în sus înspăimântată, căci décă nu, »tatăl« ei o bătea cu gârbaciul. Leul începü să mugéscă, ca și când ar fi înțeles această.

— Astăseră vei călări pe Whiskers. Aide în grajd și fă probe.

— Pe calul fără șea? întrebă copila.

burg nici nu se p^ote controla. Ținuturi destul de întinse din Ungaria de nord stau aproape fără locuitori. În timpul din urmă emigrăză și numeroși Șvabi din Bănat.

Scriitorii austriaci și Regina României. În Viena s'a format un comitet cu scopul de a oferi Reginei României din incidentul jubileului un semn de admirație a activității sale literare, precum și a înaltelor virtuți femeiești și umanitare, ce-o disting. În fruntea comitetului stau poetele Ebner de Eschenbach, baronessa Suttner, literații Rosegger și Ganghofer și profesorul Mayer Luecke. Au fost rugați toți scriitorii și toate scriitoarele Austriei fără deosebire de naționalitate, să trimită câte o lucrare a lor în prosă sau în versuri pentru un album, ce se va oferi Reginei. Până acuma au sosit 192 foi de dedicare, 126 în limba germană, 28 în limba cehică, 7 în limba polonă și 20 în limbile sudslavice. Tote foile au fost aședate într'un etui artistic lucrat, care a fost predat Reginei înainte de a pleca din București.

Corpurile legislative române se dice că vor fi convocate pe ziua de 6 (19) Mai, în sesiune extraordinară, care va dura 15 zile.

Notificare. Regele Carol al României a primit dela d-l Armand Fallières, președintele Republicii franceze, o scrisoare în care îi face cunoscută alegerea sa de președinte. Trimisul și plenipotențiarul extraordinar al Republicii franceze, d-l Bourgerel a avut onorea a remite Majestății Sale scrisoarea de notificare.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții benevole: »Economia« cassă de imprumut Cohalm 50 cor., »Cassa de păstrare« din Seliște ajutorul anual de 120 cor., »Jlana« institut de credit și economii Petroșeni 20 cor., »Furnica« casă de econ. Făgăraș 50 cor., »Lugoșana« inst. de credit Lugoș 50 cor., »Mureșanul« inst. de credit M. Radna 20 cor., »Porumbăceana« inst. de econ. Porumbac 25 cor., d-na Balasa Blebea cotizație anuală de 20 cor. și pârintele I. Maximilian și soția Elena din Stupini în loc de parastasul de 6 ani în memoria fiului lor † Laurențiu suma de 20 cor.

Primescă marinimoșii donatori cele mai căldurose mulțămite. *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.*

O femeie.

Femeie de 125 ani. Am publicat și voi scriea despre femeia aceea bătrână din Spania, fiesce fără să o credem în întregime. Gândiam că cei 25 ani sunt puși peste sută de fantazia unui diarist. Acum însă vedem în revista franceză „L'Illustration” din Paris chiar portretul babei și date exacte despre vârsta ei. Mare minune, să trăească o ființă omenescă atâta amar de vreme. Te cuprind fiori, când te gândesci, că deca ar fi trăit la noi acea femeie, ea ar fi putut cunoșce ca fetiță de 3 ani pe Horia, Cloșca și Crișianu, căci s'a născut cu trei ani înainte de revoluția lor. Apoi osămintele bărbatului ei dintăi pu-tredesc mai bine de o sută de ani în grăpă și ea tot mai face umbră pământului. Portretul ce l vedem în fôia franceză nici nu e așa grozav. Am văduț femeii mult mai sbârcite, deși erau câte cu 40 ani mai tinere decât acosta. Numai ochii sêracii,

de privirea atâtor lucruri s'au oboșit și cel drept e închis, ér stângul de și e deschis, nu i-se vede lumina. Dér lăsăm să urmeze ceea-ce scrie revista franceză:

»Eta, probabil, cel mai vechi exemplar de ființă omenescă, ce trăsese pe pământul nostru: acosta este Maria Josefa Nieto-Santos, pensionară a spitalului provincial din Madrid, care a implinit în Octomvrie anul trecut al 124-lea an fiind născută la 7 Octomvrie 1781. De cele mai multe ori este forțe greu a stabili pozitiv etatea acestor bêtărâni. Aici însă avem o certitudine absolută, fiind-că doctorul Hernandez Briz, ingrijirei căruia îi este încredințată baba, și-a luat ostenela de a căuta la parochia Augustinilor în Granada în matricula botezaților, unde a găsit însemnat numele babei. Maria Josefa s'a măritat la 15 ani cu un chelner, care a dus-o la Cadix, unde nu peste mult ei a murit. Femeia nu ține minte anul în care a rēmas văduvă, își aduce însă aminte că a fost câțva timp spălătorasă la curtea lui Carol IV, și își mai aduce aminte puțin și de năvălirea francezilor din anul 1809. Rēmasă văduvă fără copii, ea s'a măritat a doua oră în Madrid cu un rotariu cu numele Antonio Gonzalez, de la care a avut 22 de copii. După o căsătorie de 25 ani bărbatul al doilea a murit și el, și copiii au murit de asemenea rând pe rând, așa că femeia acosta, care a dat vi-età la atâtea ființe, astăzi n'are nici un nepot, care să-i mângâie bătrânețele. Maria Josefa este de 18 ani (1888) în sala nr. 13 a spitalului din Madrid, patul nr. 6 și se află destul de bine. Tote organele funcționează normal și medicii, cari o caută cu mare grijă, declară, că nu este imposibil să trăească încă câțiva ani.«

Distincțiunea soldatului de la reg. nr. 50. Eri s'a ținut solemnitatea militară la reg. nr. 50 din Brașov la care soldatului Stefan Bugner i-s'a predat crucea de argint conferită lui pentru-că a scăpat de môrte două ființe omenesci. Colonelul Scheuchenstuel a ținut o cuvântare în limba germană, care a fost apoi interpretată și în limba română și cea maghiară. — Noi fussem informați că Stefan Bugner ar fi Român, ceea-ce era cu atât mai ușor de crezut fiind-că sunt numeroși Români pe Târnavă cari pörtă acest nume. — »Kronstater Zeitung« de ieri susține că Bugner ar fi un cruce de război, că Bugner ar fi un cruce de război, însă se rectificăm scrierea și se spunem, că Bugner nu e nici Român, nici Sas, ci Ungur de religione rom. catolică. — Exemplul acesta arată, că pe omul vrednic tôte națiunile l'ar vedé bucuros făcând parte din sinul lor.

Alegeri pentru sinodul protopopesic. Duminica trecută au fost aleși în parochia bisericii Sf. Nicolae din Brașov (Schei) cu aclamațiune membrii în sinodul protopopesic d-nii: V. Onițiu director, I. Pricu prof. și Dr. C. Lacea prof.

Un copil măncaț de o măță. Din satul Voggersberg (Bavaria de sud) se anunță, că o măță a măncaț în timpul nopții unui copil de 7 luni jumătate din obraz împreună cu ochiul drept. Părinții trezindu-se dimineața, au găsit pe copilașul lor, care durmise lângă ei, fără viață.

Bisericile române din Turcia. Constatăm cu o deosebită plăcere, că dela o vreme încôce, numărul bisericilor sêu ca-

pelelor românesci din imperiul otoman sporcesc într'una. Înălțarea cât mai multor locașuri sfinte naționale era o necesitate, care de mult trebuia satisfăcută. De altfel, actualmente evenimentele au decurs în așa fel, încât devenea imposibilă menținerea ideii românesci într'un oraș seu comună, deca n'ar fi fost acolo și un locaș românesc de închinăciune. Ceea-ce în trecut s'facea cu ore-care șovăială, acum metropoliții greci o aplică în tôte rigôrea. Ordine formale și precise sunt date în tot cuprinsul Macedoniei, Epirului și Albaniei, ca Românilor să li-se refuze ori-ce asistență religioasă, ca preoții să nu păsescă pragul unei case românesci, ca Români să nu fie primiți în biserică. Așa fiind, nu era altă eșire, decât să se înalțe cât mai multe biserici ori capele românesci, căci în lipsa acestora cu greu s'ar fi put rēține mulți puținii Români ce avem în rēndurile partidului național din Macedonia.

Pentru masa studenților universitari din Clușiu au contribuit: »Cassa de păstrare« din C. Mănăștur 20 cor., d-l Alexe Pocol mare proprietar de mine Baia mare 50 cor., »Sasca-Montană« 10 cor., »Selișgiana« 50 cor., »Economia« Cohalm. 40 cor. — Dr. Iuliu Florian, rectorul mesei.

Pictorul Schvarze. Dilele acestea am vizitat atelierul (Photo-glob) pictorului și fotografului artistic Schvarze din str. Hirschler și am avut ocaziune a admira numeroșe fotografii artistice cu subiecte populare românesci. Unele din acestea au fost făcute la însărcinarea »Asociațiunei« — despătămintul Brașov pentru expoziția din vara trecută de la Sibiu. Cine le a văduț pe acestea: biserici românesci din țera Bârsei, scene rituale, ocupațiuni casnice de ale Românilor etc. a rēmas surprins nu numai de execuția frumoasă, ci și de concepția artistică cu care au fost luate acele fotografii. În atelier am mai văduț scene pitoresci de la stâne, ciobani la mulgerea oilor, la facerea brânzei, scene de vânătore etc. D-l Schvarze are de gând a scôte un album artistic din Transilvania în care va da importanța cuvenită mai ales poporului românesc din punct de vedere etnografic, precum și regiunilor locuite de Români. Pictorul și fotograful nostru, care și-a văduț în viață o parte din viața sa în țera noastră. Deca d-l Schvarze și-ar găsi pe cine va între scriitorii români, care să-i scrie textul, ar publica bucuros o operă etnografică exclusiv românescă asupra Transilvaniei. În privința acosta s'a adresat și d-lui Dr. Diaconovich, secretarul »Asociațiunei«, care i-a promis concursul seu moral. Deocamdată e vorba să se scie, că d-l Schvarze, un artist însuflețit de mult idealism, care în exerciarea artei sale, ca pictor și fotograf, a lucrat în Egipt, în Germania, Elveția etc. se interesează de particularitățile etnografice ale Românilor și că deca se prezentă undeva printre Români spre a fixa cu aparatul seu poziții, persoane, lucruri etc. merită să fie primit cu bunăvoiență și spriginat. (y.)

Încercare de sinucidere prin înmândire. Trei surori cu numele Hof din Viena au refusat să mănance timp de aproape 4 săptămâni, void să și pregătescă astfel môrta. Vecinii observând, că fetele nu mai părăsesc locuința lor, au avisat poliția. Polițiștii spărgând ușa odăii au găsit pe cele 3 fete încă în viață, dér fără con-

știință și într'un hal ne mai pomenit. Fetele au fost transportate în spitalul din Viena.

Marconi la Petersburg. La invitarea guvernului rusesc, Marconi va sosi dila acesteia în Petersburg. Se dice că guvernul rusesc ar a vé intenția să însărcineze pe Marconi cu provederea întregii Rusii cu telegraf fără sârmă, pentru-ca în casuri de greve să nu se intrerupă circulația telegrafică.

Sôrtea diariștilor ruși. Din Petersburg se vestesc, că societatea diariștilor ruși a hotărât să trimită o delegație în Europa apusână, pentru a atrage atențiunea pressei europene asupra stării triste a pressei rusesci. Evenimentele săptămânilor din urmă au adus pe diariștii ruși într'o situație grozavă. Nu de mult au fost condamnați la môrte în Citta trei diariști. S'a aflat apoi acum în urmă, că în provinciile Mării baltice un diarist a fost osindit la pedepsă prin bățăi, fiind-că a publicat un articol contra primarului orașului. Nenorocitul la a 400-a lovitură a murit. Tot atunci a fost bătut cu biciușca și fiul redactorului. Un redactor al unui diar din aceste provincii a fost condamnat la môrte, — dér s'a refugiat la timp.

Măsurarea forței gândirei. Profesorul american Elmer Gates a făcut descoperirea interesantă, că corpurile vii aruncă umbră în rațele ultra-violete, pe când corpurile fără vieță nu aruncă nici o umbră. După numitul profesor, acosta va oferi posibilitatea pentru a-se stabili sigur, deca cineva e mort seu viu. Aruncarea umbrei din partea corpurilor vii o reduce profesorul la esistența curentelor electrice din nervi și muschi și de aici el trage concluzia, că în ajutorul rașelor ultra-violete s'ar pute măsura și forța gândirei și puterea aceea spiritală de care dispune omul pe timp de o oră. Deca rezultatul rēmane sub starea de mai înainte, este o dovadă de împușinarea sănătății cu mult mai înainte, decum ar trada-o acosta o altă diagnosa.

CăliNDARUL Block. Atragem atențiunea cetitorilor noștri, cari au întârziat a-și procura CăliNDARUL Block românesc frumos și mare, să nu întârzițe, căci mai sunt numai puține esemplare, mai vêtros, că acum se vinde cu prețul scăduț de 50 cr. + 15 cr. porto. Se află de vinđare la tipografia și librăria A. Mureșianu.

La Tipografia și librăria A. Mureșianu se află 2 harte de școlă cu reducere de preț și anume:

1. Harta de pârtele a țêrilor corône Ungariei, de Gaebler și Dr. Cherven F. ediția fiscală a lui Lampel Robert cu 5 fl.
2. Harta căilor ferate și ale navigațiunei austro-ungare și țêrile ocupate, de Ignat Hatsek, 1 1/2 metri pătrați 4 fl.

Un product fin al Pharmaceutecii mo- derne se pôte căpeta acum și în farmaciile din Ungaria. Acest product este emulsiunea lui Scott din untură de pesce, amestecată cu var și Hypophosphiti de Natriu este mai cu efect pentru tôte bôtele, pentru care s'a folosit până acuma untură de pesce. Este ușoră de mistuit și nu are gust neplăcut.

— Da! — Dér nu pot călări pe un cal fără șea.

El o apucă de umeri, strigând înfuriat: — Ce spui? — Nu pot, dér nici nu vréu. — Ah, nu vrei? dise el cu o voce sarcastică, luându-o de mână și ducându-o în cort.

După un ceas eșiră amēndoi din cort. Erau tăcuți, totuși fața copilei era palidă ca un cadavru, ér corpul îi tremura. El o bătuse fără milă cu gârbașul, până când a trebuit să dică „da“.

Directorul Littlejohn, deși era un om brutal, nu era însă crud și bestial. El pârrea că ghicise ce se întâmplase, de aceea vorbi brusc cu Napoli și când veni timpul să se urce pe cal, îi dise cu un ton amical: — Nu te teme copilă, vom băga cu toții de sēmă și nu vom lăsa pe Whis-

kers să alerge prea tare. — Nu mi-e frică, dise Bescie, deși corpul ei tremura.

După o scurtă paușă orchestra începù un galop și perdelele fură date la o parte. Pieptul copilei se ridica și lăsa convulsiv și un suspin ușor eși printre buzele ei. După aceea se întorse spre Napoli, și-i dise:

— Te vei căi de asta. Îi voi spune lui „Petru“ care te va omori într'o zi.

Napoli pâlă de mânie, amestecată cu puțină frică. Littlejohn plesni dia biciu și rosti un cuvânt de îmbărbătare, pe când clovnul Jin sări cu un dublu salt, în mijlocul manegei. Bêtărâul Whiskers galopa în manej purtând pe spina sa o fetiță îmbrăcată în alb, și care zimbă de te cuprindeau fiori. Publicul o primi cu aplause furtunoșe. După dece minute fu transportată înlăuntru în cea mai mare tăcere, în-

reruptă de câte-va exclamațiuni ale fetei. Ea căduse de pe cal și fu transportată îndată la spital.

Săptămânile treceau și îmblânditorul de lei devenea din zi în zi tot mai bestial și mai desfrănat... El bea cu patimă și trata cu mai multă cruđime nenorocitele animale. Într'o zi primi scirea, că Bescie a murit la spital.

În aceeași sêră Napoli intră ca de obicei în cușca lui „Petru“, încuia ușa, dér se retrase cu grabă. În loc să se apropie de acosta fiară, cu cunoscuta sa presentă de spirit, el se retrase tremurând de frică, în colțul cel mai îndepărtat al cușcei.

El privea cu ochi fuholbași leul, până când degetele sale tremurând se încercău să deschidă ușa. Truda sa însă fu zadar-

nică, greața îl paralisase, el nu se mputea mișca din loc. Leul da furios dăcoda, își mișca cu violență corpul, pe când cu ghiarele sale apucă zăbrelele cușcei ca și o pisică, care se pregătesce să sfășie un șorece. Deodată scoțând un urlet îngrozitor se repeđi asupra îmblânditorului pe când publicul cuprins de spaimă năvăli spre eșire. Peste două secunde, când era prea târziu se se mai pôtă salva viața lui Napoli, rēsună o împușcătură. Leul cădlovit de môrte lângă cadavru sfășiat al omului, care-l chinuise atâția ani.

Bescie era rēsbunată!

Cei mai numeroși profesori și medici îl prescriu zilnic

Sirolin contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vè feriți de imitație, de aceea să se cêră: *Iachetarea originală „Roche“*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

„Roche“ Se căpeta cu prescriere medicală în farmacii, **Sticla 4 cor.**

Suferințele Românilor din Meglenia.

„Românul dela Pind“ primăsece următoarea corespondență din Ghevgheli:

Autoritățile turcesci din Ghevgheli au jurat exterminarea cu orice chip a Românilor.

Ele profită de cea mai mică întimplare, de cel mai neînsemnat pretext, ca să tortureze, să schingiuiască, să închidă, să nimicîască.

Când ai noștri sunt omorîți și măcelăriți de greci, autoritățile turcesci nu se mișcă, ba chiar se bucură de nenorocirile ce cad pe capul bieților Români.

Când ai noștri putredesc cu lunile și cu anii în închisori, când mulți dintr'unșii își lasă acolo viața, autoritățile turcesci păstrează aceeași liniște senină și nepăsătoare.

Insă deca e vorba să găsim un pretext, ca să dea în Români, Turcii de-odată de o energie și cruțime fără seamăn.

Un cas recent ilustrează mai bine aceste spuse basate pe o mulțime nenumărată de fapte.

Etă de ce e vorba. Pe la sfîrșitul lunii trecute în pădurea de lângă marea comună românească Lumnița s'a găsit tăiat cu toporul un grecoman din această comună, un om fără căpătăiu, fost de mai multe ori în pușcărie, fost atîta vreme în bandele grecesci, er actualmente plătit de mitropolitul grec din Ghevgheli, ca să facă pe agentul terorist al grecilor.

Cine l'a omorît anume nu se știe, nu s'a putut afla.

Dér autoritățile turcesci din Ghevgheli au rînjit de bucurie la vestea, că li-se dă ocaziunea să reîncepă în contra Românilor nesfîrșita serie de persecuțiuni fără păreche.

Și așa în ziua de 1 Martie, s'au dus la Lumnița procurorul, judecătorul de instrucție și un puternic detașament de soldați sub conducerea locotenentului Abdi-Efendi, ofțer vestit pentru actele sale de cruțime în contra Românilor, cari se plînseseră în mai multe rânduri în contra lui.

Impreună cu dînșii se duseră și locțiitorul mitropolitului grec din Ghevgheli, precum și vr'o 20—25 de derbedei greci din acest oraș.

Venirea Grecilor și a locțiitorului de mitropolie avea și alt scop. Anume, ei voiau să profite de această ocaziune și să pună din nou mîna pe biserica cea mare, care s'a dat Românilor de acum vre-o câte-va săptămîni.

De aceea, prin procuror au cerut cheile dela preotul român lovan, ca să caute pe omorîtorul grecomanului din pădure.

Popa s'a opus, spunînd că nu pôte da cheia, decît în urma unui ordin formal al Caimacanului (subprefectului) din Ghevgheli.

Refusul preotului român a infuriat și mai mult pe furioșii Turci. Indată au fost strîși 30 din notabili români și fără nici un motiv, au fost bătuiți pînă la sînge.

Așa de cruntă bătaie li s'a aplicat, încît toți au trebuit să fie înfășurați în piei de miel. Mai ales unul, Duma, nu mai pôte călca pe picior și sunt mari temeri de viața sa.

Atîta n'a fost destul, cei 30 de Români au fost ținuți închiși la Lumnița 3 zile, flămînd și fără să permite cuiva din familiile lor să-i viziteze.

Apoi s'a procedat la o perchezitiie minuțioasă prin toate casele românești, insă nu s'a găsit măcar un pistol, necum pușcă și bombe, cum visau Turcii.

Atîta numai, că din casa lui Duma a fost confiscat un topor, uneltă indispensabilă pentru orice țeran.

Dér Turcii au dis, că cu acest topor a fost tăiat fiul lui Tance (grecomanul de care e vorba mai sus). Dela casa Românilor Stano Kasap, au confiscat o coddă de topor, dicînd: „cu această coddă omorîtul a fost lovit“.

Apoi, dînd drumul la ceilalți au reținut pe Români Duma, Stano Kasap, Nice Havegi, cari au fost puși în lanțuri și aduși aicea la Ghevgheli, unde au fost aruncați în pușcărie. Ce vină aveau omenii aceștia? Nici una, afară dór de aceea că sunt buni Români, căci intru cât privește pretinsul lor amestec la omorul din pădure al grecoțelului, totă lumea din sat, prietini și dușmani, declară, că ei n'au eșit din sat nicăiri nici în ziua când crima a fost comisă, nici multe zile înainte.

Ca să complectăm dovada revoltătoare pîrtinirii a antaților turcesci de aci, e estul să spunem, că cu vre-o câte-va săptămîni înainte fuseseră omorîți trei

Români din Tarna-Beca și despre cari s'a raportat la timp. Ei bine, de atunci și pînă astăzi nu s'a făcut nici o cercetare, nimeni n'a fost închis, nimeni n'a fost măcar supărat.

Și pe cînd acestea se petreceau la Lumnița, cu o zi înainte Români din Cupa îndurau alte suferințe. Trei pacinici păstori români din Cupa, anume Tance Gomo, Dima Papa-Zascada și Tane Delivani, pășeau oile la localitatea numită Gropa între Cupa și satul turcesc Maida. De-odată năvălesc asupra lor mai mulți soldați și basibuzucl și li bat fără milă. Mai ales cel dintăiu a fost așa de rău bătut, încât sunt foarte slabe speranțe, că va scăpa cu zile.

Pe dînșul l'au lăsat, căci nu se putea mișca din loc. Ceilalți doi au fost legați cot la cot și duși la închisore la Ghevgheli.

Motivul s'eu mai bine dis pretextul? Ei au fost bănuți din senin, cumcă pórta corespondență destinată bandelor bulgăresci.

Adunarea generală

a » Reuniunii femeilor române din Brașovul-vechiu«.

Adunarea generală extraordinară a Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea și înfrumusețarea bisericii gr. or. a »Sfintei Adormiri« din Brașovul-vechiu, s'a ținut Duminică în 5 (18) Martie a. c. la orele 2 p. m. în edificiul școlii române din loc.

Acastă adunare a fost de o mare importanță și de un bun și mult promițtor augur pentru dezvoltarea treptată a reuniunii spre idealul sublim ce și l'a luat la înființare spre ajutorul moral și material al sfintei noastre biserici, adăpostul cel sfânt și tare, care singur ne pôte conserva, întări și edifica sufletul și scuti de influința distrugătoare a fătălelor curente ce bîntue astăzi omenirea.

Deși timpul era de tot nefavorabil, totuși membrele reuniunii însuflețite de dragostea creștină cătră scopul ce-l urmăresce această tînără reuniune, s'au prezentat în localul destinat într'un număr considerabil. Intre membrele prezente înregistrăm cu deosebită bucurie și prezența stimatelor dîmne: Elena Sabadeanu, presidenta reuniunii femeilor române din Brașov, Maria Ciortea, soție de profesor, Maria Ster. Stinghe, Mina Coliban, Maria D. Furnică ș. a.

Presidenta reuniunii, dîmna Maria Maximilian constatînd prezența membrilor în număr statutar, declară ședința deschisă și cu deosebită bucurie salută de bună venire pe susnumitele dîmne membre, cari prin prezența d-lor înălțară caracterul festiv al acestei adunări. Salutul de binevențare exprimat de presidentă la adresa stim. dîmne din celelalte parohii, a fost însoțit cu vii aclamări de „să trăiescă“.

Secretarul D. Jaliu, dă cetire protocoalelor ședințelor dela ultima adunare gen. (18 Sept. st. v. 1905) și pînă de prezent, al căror cuprins se ia spre cunoștință de adunare și se autentice; al ședinței I. ținută în 13 Nov. v. 1905 prin dîmnele designate de presidente reuniunii, Mina I. Coliban și Maria D. Furnică, er al II-lea protocol al ședinței ținută în 19 Febr. v. 1906 prin dîmnele Maria St. Stinghe și Sabina Vargyasy.

Comitetul reuniunii, în ședința din 13 Nov. 1906 a hotărît, că avînd în vedere meritele căștigate pentru cultura femeilor române din Brașov, precum și pentru interesul cel viu, ce-l arată față de reuniunea noastră propune, ca mult stimata dîmna Elena I. Sabadeanu să fie invitată, prin o comisiune de trei, a primi titlul de »presidentă de onore« a reuniunii noastre. Comisiunea compusă din dîmnele Maria Maximilian, Ana Marica și Elena D. Căpătină raportează, că propunerea comitetului reuniunii, dîmna Elena Sabadeanu o a primit cu bucurie. Tot cu aceeași ocaziune susnumita d-nă oferi un scris fonciar de lei 100 pe sîma reuniunii noastre, cu dorința ca acel scris fonciar să fie considerat ca »fundațiunea Elena I. Sabadeanu«. Adunarea generală ia cu plăcere și cu aprobare la cunoștință propunerea comitetului și rezultatul ei, și se aduce mulțumire protocolară d-nei presidente de onore pentru ofertul și fundațiunea făcută de d-sa. Cu vii esclamări de „să trăiescă“ se ia act despre donațiunea generoasă.

În urma acestora se ridică d-na E. Sabadeanu, mulțumind adunării generale, pentru primirea ce i-s'a făcut prin oferirea locului de presidentă de onore și pentru salutul cald ce i-s'a dat la intrarea în mijlocul acestei reuniuni; asigură adunarea generală, că va conlucra fără preget pentru a duce la liman idealul cel nobil al

acestei reuniuni. Cuvintele dîmnei Sabadeanu au fost acoperite de nesfîrșite urale de „să trăiescă“.

Urmă raportul dîmnei cassiere Elena D. Căpătină, prin care expune starea averei reuniunii, dînd adunării generale o iconă fidelă despre administrarea fondului.

a) cu finea lunii Decemv. 1903, s'au încassat parte ca taxe dela membrele fondatoare, parte dela membrele ordinare și ajutătoare total cor. 182.

b) în anul 1904 s'a încassat dela o producțiune aranjată în folosul fondului reuniunii 65 cor. 36 bani, interese la capitalul depus la filiala »Albina« din Brașov cu data 31 Decemvrie 1903 75 bani, interese la capitalul depus în 31 Decemv. 1904 cor. 5, deci cu încheierea an. 1904 averea a fost de cor. 483-31 bani.

c) interesele capitalului în an. 1905 au fost de 10-47 cor., interese de capital cu finea lui Iunie 1905 9-69 cor., venit net dela producțiunea aranjată în 6 (19) Nov. 1905 a fost de 134 cor., rezultă deci, că în cei doi ani de activitate averea reuniunii a fost de 801 cor. 87 bani. Spese în cei doi ani au fost 22 cor. 30 bani; averea reun. pînă la adun. gen. 779 cor. 57 bani, depuși cu libel la filiala »Albina« din loc spre fructificare. Acest raport s'a censurat prin dîmnele Maria Ciortea și Maria St. Stinghe, raportînd adunării generale, că administrarea averei reuniunii pe cei doi ani corîspunde într'u tôte și s'au aflat în bună regulă și esacte, mulțumită zelului dîmnei cassiere pentru conducerea consciențioasă a socotelor reuniunii. Adunarea gen. aprîbă acest raport și dă absolutoriu cassierei, exprimîndu-se presidente și întregului comitet mulțumire.

S'a mai luat cu plăcere act despre propunerea comitetului cetită de secretar, în care se tractează despre proiectul comitetului parochial în ceea ce privește pictarea bisericii, care este de tot necesară pentru biserica noastră, căci ea atît după exterior, cît și după interior se află într'o stare slabă. Propunerea se aprîbă de adunarea generală convocată anume pentru obiectul acesta. La propunerea dîmnei presidente de onore Elena Sabadeanu se constituie o comisiune de 16 membre din adunarea generală, care să conlucre cu comitetul parochial în obiectul din chestiune pentru a face pașii necesari la pictarea bisericii. Adunarea generală designă cu unanimitate pe dîmnele: Elena Sabadeanu, Maria Maximilian, Ana Marica, Dobra Oprea, Maria Ciortea, Maria St. Stinghe, Elena Căpătină, Reveica Jaliu, Maria D. Grecu, Sabina Vargyasy, Mina I. Coliban, Maria I. Bărsan, Flórea Coleșa, Ana Șerban, Maria D. Popa, Maria D. Furnică.

Se votază pentru renovarea bisericii suma de 134 corone. La această sumă se vor mai adauge ofertele, ce vor încurge în favorul renovării.

Cu oferte benevole s'au mai înscris încă în ședința comitetului din 19 Februarie a. c. dîmnele: Maria Maximilian, presidente cu 10 corone, Elena D. Căpătină cu 10 cor. și Ana Marica cu 10 cor. Adunarea generală în urale de „să trăiescă“ mulțumescă călduros oferentelor acestor ofrande, cari pe lângă tótă ostenela ce o au cu conducerea reuniunii, au donat și de astădată sume frumoșe, pe lângă cele donate la fondarea acestei reuniuni, pentru a face un pas mai mult cu renovarea bisericii.

A urmat apoi împărțirea statulelor, primind fie-care membră câte un exemplar tipărit, pe lângă solvirea prețului de 20 fileri de exemplar.

Maria Maximilian, Dumitru Jaliu,
presidentă. secretar.

Convocare.

Despărțămîntul: Ardușat-Someș al Reuniunii învățătorilor gr. cat. români din Archidiaconatul Sătmariului, diecesa Orădii mari își va ține adunarea sa a treia și de Pasci în 17 Aprilie st. n. a. c. în comuna Homorodul de sus, la care toți Membrii ordinari onorari și pîrtinătorii învățămîntului popular cu onore sunt invitați.

Program: 1) La 8 ore a. m. participare în corpore la S. Liturgie. 2) La 10 ore prelegere practică cu pruncii școlari din Geografia. »Despre comitat cu privire la comuna propunătorului și ocupațiunea locuitorilor respectivei comune«, ținută de învățătorul local Michail Keruló. 3) La 10½ ore a. m. deschiderea adunării. 4) Cetirea protocolului verificat al adunării anterioare. 5) Alegerea comisiunii verificătoare pentru protocolul adunării prezente.

6) Critica propunerii practice. 7) Constatarea absențelor. 8) Decis asupra absențelor din adunarea trecută. 9) Raportul presidiului. Cetirea rescrisului P. S. Sale Episcopului diecesan Dr. Demetriu Radu; asemenea se va ceti și raportul Rvs. protopop Georgiu Șuta asupra esamenelor din tractul Ardușatului. 10) Raportul cassarului. 11) Raportul bibliotecarului, 12) Incassarea taxelor pentru cassa centrală și pentru fondul de premiare a despărțămîntului. 13) Nichita Cirtiu și Alexandru Paul cetesc disertațiunile despre »crescerea corporală și educațiunea copiilor înainte de a intra în școlă«.

Cea mai bună lucrare se va premia cu 10 corone Tot ei vor ceti și istoricul școlilor lor. 14) Designarea disertanților pentru adunarea următoare. 15) Stabilirea locului adunării viitoare. 16) Eventuale propunerii. 17) Inchiderea adunării.

Săsarî la 8 Martie 1906.

Alexa Pop, Nichita Cirtiu,
paroch, președinte. secretar.

ULTIME SCIRI.

București, 29 Martie. Studentul Aurel Ionescu, despre care se știe că a fost ucis cu ocaziunea demonstrațiunii, se află sănătos la pîrtinții săi în Craiova.

Iași, 29 Martie. Studenții universitari de aici au ținut o întrunire imponentă în sala Pastia. A fost aclamat ca președinte profesorul A. C. Cuză. S'au ținut discursuri veștedînd pe cei franțuziți și atitudinea poliției din București cu ocaziunea manifestațiunilor de luni și felicitînd pe d-l Iorga pentru naționalismul său. Eșind dela întrunire mulțimea a făcut manifestațiune în fața statuei lui Stefan Cel Mare.

Un oraș scufundat.

În diferite legende, în balade, putem ceti, în opere musicale putem auzi și vedea, că la țermurii mării ostice, cîndva a fost un oraș cu numele Vineta. Intr'o zi furtunosă valurile mării au pătruns în oraș și l'au fughițit în sinul lor. Pescarii povestesc, că ei și acum adesea aud sunetele înăbușite ale clopotelor din orașul cîropit.

S'a constatat, că orașul Vineta e odinioară a fost situat acolo, unde ađi e orașul Wallin din Pommerania, dér peninsula Usedom se înalță ruine mari de piatră, despre cari omenii suștin, mai ales poeții creduli, că acelea sunt ruinele caselor și zidurilor din orașul Vineta.

Acum insă în urma unor săpături, făcute de cătră o societate germană, s'a constatat, că acele ruine nu sunt altceva, decăt ruine din mormintele Hunilor, cari au trăit în acel oraș.

Adeocă totuși a existat cîndva acel oraș, dér n'a fost înfloritor, fără credință, plin de păcate și destrăbălări, ci loc de odihnă vecinică.

Institutele de bani în Ungaria în 1894 și 1904.

Sub titlul acesta revista »Pénzintézet Szemle« publică în ultimul său număr 8—9 o interesantă tabelă statistică, cuprîndînd date asupra numărului institutelor de bani de pe întreg teritoriul Ungariei în anii 1894 și 1904, din care se învederează dezvoltarea extraordinară ce au luat-o institutele financiare în deceniul ultim.

Reproducem în cele următoare datele mai principale ale acestei statistice, completînd-o cu o mică statistică proprie asupra numărului institutelor de bani române în 1894 și 1904 și anume atît în totalitatea lor, cît și îndeosebi în singuraticele comitate din regiunile locuite de poporul nostru.

Numărul total al institutelor de bani în ființă în Ungaria la anul 1894 au fost de 1597, dintre cari române 45. Pînă în anul 1904 numărul totalității institutelor de bani s'a urcat la 3612, al băncilor române 112.

După diferitele regiuni ale țării cele mai multe institute de bani s'au aflat atât în 1894, cât și în 1904 în ținutul dintre Dunăre și Tisa, anume 405 la 1894 și 745 la 1904. În cifrele acestea se cuprind și institutele din Budapesta, care s'au înmulțit în ultimul deceniu dela 60 la 176. În comitatele deastânga Dunării au fost la 1894 126 și la 1904 311 institute de bani; în ținutul deadreapta Dunării 337 la 1894 și 609 la 1904. Ținutul deadreapta Tisei a avut la 1894 126 și la 1904 274 institute financiare; în fine numărul institutelor de bani din comitatele deastânga Tisei a fost la 1894 162 și la 1904 452. În comitatele acestea, locuite deja de Români la 1894 n'am avut decât 2 bănci românești; la 1904 numărul acestora a fost deja de 5, anume în comitatul Bihor 1 dintre 91 de bănci; în comitatul Sătmar 2 dintre 67 bănci și în fine în comitatul Selagiu 2 dintre 50 bănci.

În comitatele dintre Tisa și Murăș unde la 1894 au fost 212, ér la 1904 615 institute de bani, băncile noastre sunt deja mai bine reprezentate. Anume am avut la 1894 în total 11 institute de bani române, 1 dintre 23 în comitatul Arad, 4 dintre 21 în comitatul Caraș-Severin, 1 dintre 86 în Torontal și 5 dintre 64 în comitatul Timiș. La 1904 numărul total al băncilor române din comitatele acestea a fost de 33, anume în comitatul Arad 2 bănci dintre 55; în comitatul Cenad 1 dintre 34; în comitatul Caraș-Severin 13 dintre 81; în comitatul Timiș 14 dintre 215 și în fine în comitatul Torontal 3 dintre 230. Dintre toate comitatele Ungariei, cu excepțiunea comitatului Pesta incl. capitala Budapesta, comitatul Torontal are cele mai multe institute de bani.

În comitatele transilvănene au fost la 1894 în total 225 institute de bani, dintre cari românești 32, ér la 1902 în total rotund 600 și dintre acestea românești 63. Anume au fost în Alba-inferioară la 1894 4 bănci române dintre 14, în 1904 6 dintre 24; în Bistrița-Năsăud la 1894 7 bănci române dintre 19, la 1904 10 dintre 37; în Brașov 1 dintre 13 în 1894 și 3 din 22 în 1904; în Ciuc au fost la 1894 9 institute de bani, dintre cari nici unul românesc, la 1904 30 cu 1 românesc; în Făgăraș dintre 5 institute de bani în 1894 au fost române 4; la 1904 dintre 17 au fost române 8. Comitatul Trei-Scaune cu 12 bănci în 1894 și 49 în 1904 n'are nici o bancă românească. Comitatul Hunedóra dintre 12 bănci la 1894 a avut 6 române, ér la 1904 dintre 45 12. Târnava-mică n'a avut nici la 1894 și nici la 1904 bancă românească; numărul institutelor de bani din acest comitat s'a înmulțit de altcum în cei 10 ani 1894—1904 dela 6 la 36. Comitatul Clușiu cu 1 bancă românească dintre 20 în 1894, are la 1904 63 bănci, dintre cari 2 române. Murăș-Turda cu 21 bănci la 1894 și 51 la 1904 a rămas în același interval cu o singură bancă românească. Târnava-mare a avut la 1894 17 bănci, dintre cari nici una românească, la 1904 65, dintre cari române 4. Acest comitat a avut la 1904 dintre toate comitatele transilvănene cele mai multe institute de bani. După el vine imediat comitatul Sibiului cu 28 bănci la 1894, dintre cari române 5 și cu 60 în 1904 dintre cari 10 române. În Solnoc-Dobâca s'au înmulțit institutele de bani din anul 1894—1904 dela 16 la 38 și au fost române la 1894 2 și la 1904 4. Turda-Arieș a avut în 1894 dintre 11 institute de bani 2 române și la 1904 dintre 28 3. Comitatul Odorheiului în fine cu 12 bănci la 1894 și 38 la 1904 n'are nici o bancă românească.

De însemnat este, că la compunerea acestei statistice referitoare la băncile noastre s'au luat de basă datele din „Compartimentul românesc“ pe 1895 și „Anuarul băncilor române“ pe 1906. (Rev. Econ.)

Bibliografie.

În editura librăriei H. Steinberg București a apărut un op foarte important pentru învățământul primar, care tratează despre cea mai bună metodă în predarea

cunoscințelor elementare din toate ramurile de învățământ. Acest op intitulat „Educație și învățământ“ a apărut în 3 volume mari de câte 500 și 800 pagini, format quart și trată: volumul I. „Despre melodia limbii române“; volumul II. „Despre melodia matematicii“, ér volumul III. „Despre melodia Istoriei și Geografiei“. Autorul este D-l Ch. N. Costescu, directorul școlii de băieți „Enăchiță Văcărescu“ din București, fost revisor școlar și autor a mai multor cărți didactice prețioase. Autorul descrie în prefața vol. I. scopul acestui volum și dice între altele:

„Se recunoște unanim, că școala primară este solida piatră de fundament, pe care s'a înălțat și d'apăruri se va înălța somptuoasă clădire a puterii de viață a popoarelor. Ea scutură peste mii și mii de tinere suflete sentimente frumoase, gândiri călăuzitoare pe bune cărări.

La noi unde copilul găsește puțin de învățat în preajma căminului părintesc, școala primară are greaua sarcină d'a îndeplini aceea ce familia nu a fost în stare să îndeplinească. Învățătorul, care are marea misiune d'a forma generațiunii, trebuie să fie om cult, el trebuie să fie depositearul unei comori de gândiri, pentru ca să aibă de unde proiecta rađa de lumină asupra micului său auditor. Această recere însă o pregătire conștiințioasă făptuită înainte de-a păși pragul școlii. În cele mai multe cazuri pregătirea constă din răsfoirea pe zorite a capitolelor din sumara carte a școlarului și... sufletele, cari îl așteptau însetate să le recorască cu învățătura lui întinsă și să le desvólte cu meșteșugul lui de iscusit educător, sunt supuse aceluiaș despotism al școlii din trecut, d'a debita paragrafele din carte său de a le auzi recitându-se.

Școlarii aceștia, copii ai unor părinți neluminați, își vor manifesta în largă arenă a lumii toate slăbiciunile creșterii și toate neajunsurile învățaturii.

Neîndoelnic, că o cauză a acestei stări de lucruri este și seceta unei literaturi pedagogice. Sporesc pe fie-care an bibliotecile pentru ocrotirea animalelor, pentru crescerea vitelor, pentru cultura vermurilor, pentru îmbunătățirea plantelor și... pentru tiparul după care se tornă în școle și în familiile mințea copilului neamului nostru, câte biblioteci cunoștea?

Am urzit și întocmit deci această lucrare pentru corpul didactic primar etc.“

Aceste prețioase opuri costă: volumul I și al II-lea 5 lei, ér al III-lea volum 7 lei plus porto postal de 72 bani la toate 3 opurile. Se poate procura și prin tipografia și librăria A. Mureșianu.

Păstorul sufletesc revistă pentru predici. Apare odată pe lună în Șimleu (Szilágy-Somlyó), (4 côle 8° mare). Abonamentul pe an 10 corone. Pentru România 16 Lei.

Clerul român simția de mult necesitatea unui organ pentru predici. Și necesitatea aceasta a venit să o împlinescă un grup de preoți tineri, păstori sufletesci prin comunele rurale din comitatul Sălagiului. Faptul acesta este o surprisă. Cu drept cuvânt s'ar fi așteptat cineva ca înțepinderea aceasta să fi pornit dintr'un centru bisericesc, unde se află numeroși profesori și doctori în teologie dispunând și de timp și de mijloace abundente, spre a pune la îndemână preoților un organ de predici. S'a întâmplat însă și de astădată, că Dumnezeu a ales pe cei smeriți, ca să dea exemplul altora.

Totă lumea știe starea în care se află clerul român din diecesa Gherlei, din care s'a recrutat grupul de redactori de la „Păstorul sufletesc“. Școlile secundare cei mai mulți le-au absolvit la Unguri. Seminarul din Gherla, unde sub Alexi, Vancea și Pavel teologii învățau studiile sacre în limba mamei lor, în care trebuie să și păstorescă, de când cu venirea actualului episcop a fost prefăcut în seminar latinesc. Nu e mirare deci, că mulți clerici se înstrează de neamul lor, și de că cu toate acestea s'au găsit câți-va preoți tocmai în acea diecesă, cari să ia asupra-și sarcina atât de grea de a da în mâinile fraților lor în păstorie un organ de predici — încercarea lor merită totă lauda și încurajarea.

Trei numere au apărut până reuma din „Păstorul sufletesc“ și clerul fără deosebire s'a grăbit a-și anunța sprijinul. Bărbați din generația mai veche mănuitori ai condeiului: vicarii Titu Budu și Barbolovici, protopopul Gențiu din Oradea, dela care avem și un volum de predici traduse foarte bine după celebrul orator bisericesc frances Massillon, au început să colaboreze la noul organ. Pe lângă aceștia s'au ală-

turat din generația mai nouă: profesorul de teologie Bojor din Gherla, preoții și protopopi Plonta, Hubic, Arion M. Popa, Vicaș și alții scriind fie-care câte ceva pentru noul organ.

În fruntea „Păstorului sufletesc“ vedem ca redactori pe tinerii preoți I. Budișan, Alimpu Coste și Avram Dragoș, bărbați modești și conștiinți de greutatea sarcinii, ce au luat asupra-și. Ei n'au venit să facă o antreprisă cu care să se fudulească, vinând glorie literară; cunosc ei prea bine insuficiența puterilor lor și tocmai de aceea primesc bucuroși povăț dela cei mai cu experiență. Și va trebui să li-se facă critică binevoitoare spre îndreptare, ceea-ce sfinții lor de sigur vor primi cu mulțumire. Vor trebui să li-se critice cu deosebire greșelile de limbă, săvârșite nu din vina lor, ci din vina mediului, în care au fost nevoiți a-și face studiile. Și încetul cu încetul sperăm, că organul acesta de mare folos va face progrese și se va prezenta cu fie-care număr și în privința limbii tot mai desvârșit.

ECONOMIA.

Ovėsul.

Patria ovėsului încă nu este cunoscută până acum cu siguranță. Atâta se știe, că o specie a aceluia până astăzi mai crește în stare sălbatecă în Turchestan sub numirea de „avena fatra“. Specia aceasta a început a-se cultiva în timpul din urmă și în ținuturile mai reci de mēdă-nopțe ale Europei.

Plinius ne spune, că ovėsul se cultiva în Grecia deja în veacul prim înainte de născerea lui Christos. Celții și Norvegienii cunoscneau ovėsul încă din veacul al IV după Christos, așa că aceia mai șiau face din el și o beutură asemenea berii noastre de acum. Este constatat, că ovėsul iubesc mai cu sēmă clima mai rece, dér și în cea caldă se poate bine desvolta, decât are peste an umedela de lipsă.

Timpul vegetațiunii (crescerei) ovėsului ține dela 3—5 luni. Și speciile acelea se numesc timpurii seu văraticce, cari cresc și se desvólta în timp de câte 3 luni. De sine se înțelege, că acesta mai atiră și dela climă, de ore-ce s'a constat, că în clima mai rece chiar și speciile văraticce se coc mai târziu.

Este constat, că precum alte spicose nu au grăunțele din spic de o potrivă de mari, ci cele de cătră vēr sunt mai mērunte, întocmai așa stă lucrul și cu ovėsul, care în privința acesta face o deosebire și mai mare. De aceea la sămănat el trebuie și mai bine cernut și ales, decât celorlalte sămănaturi, căci la din contră grăunțele cele mai mērunte în cele mai multe cazuri pier, cu deosebire în primăverile mai uscate, umede seu prea reci. De aci ne putem explica și cauza pentru care ovėsul răsare uneori mai rar ca alte sămănaturi.

Puterea de încolțire a ovėsului se urcă dela 45—74%, ba când este bine ales aceea ajunge și până la 100%, adecă răsar toate grăunțele sămănate. Puterea de încolțire a ovėsului ține mai mult ani. Cu toate acestea e mai bine a-se sămăna totdeuna din recolta anului din urmă.

Ca se potă încolți grăunțele de ovēs, acelea au lipsă cam de 60—70% de apă, pe care o absorb din pământ în timp de 12—24 ore. Decă acelea au aer și căldură de ajuns, atunci embrionul seu colțul lor se desvólta deja după o ȳ-două. Colțul ovėsului se potă desvolta la o căldură de 4—5 grade și se potă nimici la o căldură de 30 grade. Mai priinciosă îi este căldura mijlocie

Sămănatul ovėsului trebuie să se facă după cum e și soiul pământului. Astfel în pământurile mai inde-

sate nu e cu scop a-l sămăna mai afund ca de 2 cm., în cele mai ușore până la 3 cm., în cele mai uscate până la 5 cm., ér în cele de tot ușore seu năsipose până la 7 cm.

Încolțitul și răsăritul ovėsului se face cu atât mai curând, cu cât căldura este mai mare. Astfel după încercările făcute de anumiți specialiști s'a putut constata, că ovėsul a încolțit la o căldură de 5 grade în timp de 7 ȳile, la o căldură de 10 grade, în 3 1/2 ȳile, ér la o căldură de 19. grade numai în timp de 2 ȳile. Paul acestuia a crescut în cele patru peride la o înălțime de 1.22 mm., 2.75 mm., 5.11 mm. și 6.54 mm.

Pentru desvoltarea sămânței și a paielor de ovēs, se recere mai multă căldură și timp, ca pentru celorlalte specii de bucate. De aceea e bine, ca ovėsul să se samene mai de timpuriu. În deobsce s'a constat, că cele dintăiu foi de ovēs ies din pământ la o căldură de 10—15 grade, după 12—15 ȳile. Sămănta de ovēs înfrătesce mai tare, ca a celorlalte specii de bucate. Rădăcinile ovėsului se estind mai tare prin pământ și trag din acesta mai multă materie nutritore ca alte sămănaturi. De aceea pământul după cultura ovėsului de regulă sérăcesce.

Cu privire la speciile timpurii s'a constat, că acelea nu sunt așa de roditoare, ca cele mai târzii, cu deosebire în producțiunea de paie. Astfel speciile mai târzii pot să dea paie mai multe, mai departe pot să reziste mai cu succes asprimei timpului și nu cad nici așa ușor la pământ, ca cele timpurii.

Producțiunea paielor de ovēs la hectar este foarte deosebită și aceea se socotesce de regulă dela 20—50 mm., ér a grăunțelor de la 5—25 mm.

Cultura ovėsului recere mai puțin lucru ca a celorlalte specii de bucate, ér prețul aceluia continuă a se urca din an în an. De aceea atragem de cu bună vreme luarea aminte a economilor noștri asupra cultivei lui, îndemnându-i, ca să-l cultive pe viitor într'o mēsură și mai mare, ca cum a făcut-o acesta până acum.

Ioan Georgescu.

Dări de sēmă și mulțamite publice.

Cu ocasiunea concertului urmat de dans aranjat de tinerimea rom. din Budapesta, au binevoit a contribui peste taxa:

Domni: Dr. Iosif Gall, membru în casa magn. (Lukarecz) 200 cor., Dr. Ales Mocsonyi de Foen mare propr. (Birchiș) 200 cor., Georgiu Szerb cons. de curte (Bp.) 220 cor., Prea S. L. d-ni Ioan I. Pap, episc. (Arad) 20 cor., Nicolae Poppea, episcop (Caransebeș) 40 cor., Prea C. S. d-l Augustin Hamsea, archim. (Arad) 20 cor., Rev. domn. Ghenadie Bogoieviciu, paroch (Bp) 10 cor., Il. S. d-l Ioan cav. de Pușcariu jude la curie pens. (Bp.) 20 cor., Part. Cosma, dir. la Albina (Sibiu) 10 cor., N. N. 50 cor., Silviu Suciu ser. min. (Bp.) 20 cor., Anton Mocsonyi (Bp.) 100 cor., Petru Mocsonyi 16 cor., Ales. Mocsonyi, jun. 16 cor., d-l Ionaș 6 cor., Dr. George Bilasco, med. (Bp.) 30 cor., d-na Sofia Babeș (Bp.) 20 cor., d-na Sofia Vlad (Bp.) 2 cor., Georgiu Sida propr. (Bp.) 10 cor., Georgiu Radulescu (Bp.) 2 cor., Ilarie Dăncășiu (Bp.) 5 cor., familia Hornoi (Bp.) 10 cor., Nicol. Mihăiu (Bp.) 2 cor., Nicol. Ghișan (Bp.) 1 cor., Iosif Tarchesou (Bp.) 3 cor., d-na Iosefina Pop 11 cor., d-na Șagău 6 cor., d-na Monda 6 cor., Ioan Roșca (Bp.) 1 cor., Aurel Părvu (Bp.) 2 cor., Ant. Huszar (Bp.) 1 cor., d-na Moldovan (Bp.) 2 cor., d-na Elisabeta Tanco (Bp.) 6 cor., Dr. Emilii Babeș, adv. (Bp.) 6 cor., Dr. Aurel Olteanu, adv. (Bp.) 2 cor., Dr. Nicol. Poynar, adv. (Aleșd) 6 cor., Cornel Mesaroșiu, inginer (Bp.) 6 cor., Dr. Iosif Siegescu, prof. (Bp.) 5 cor., Dr. Tit. Babeș, adv. (Bp.) 6 cor., Victor Popaiov (Bp.) 2 cor., Georgiu Imbăruș, ingen. (Bp.) 2 cor., Alexandru Urechea (Bp.) 2 cor.

Și-au rescumpărat bilite: Escel. Sa d-l Ioan Mețianu, metr. (Sibiu) cu 40 cor., Il. S. d-l Dr. Demetriu Radu, episc. (Or-

dea-m.) 50 cor., Il. S. d-l Ioan Mezei, jude la curie (Bp.) 20 cor., Dr. Aurel Novac, adv. (Biserica-albă) 20 cor., Andreiu Cosma, dir. de bancă (Șimleu Silv.) 10 cor., Avram Poenariu, protop. (Hunedoara) 10 cor., Dr. Petru Pentia, adv. și soția (Panciova) 10 cor., Ioan Barb Lupul (Zagrab) 4 cor., Ilie Câmpian (Gyo. Sz. Miklós) 2 cor., Dr. Valeriu Olariu, medic (Teregovia) 10 cor., Ioan Urzicean (Gyo Békás) 4 cor., Vasiliu Mica (Băsești) 4 cor., Iosif Pop, propr. (Ilova c. Sătmar) 10 cor., Dr. Z. Chirtop, adv. (Câmpeni) 10 cor., Dr. Atanas. Marințescu (Sibiu) 4 cor., Simion Bozanciu (Bis. Albă) 20 cor.

Venitul curat al petrecerii a fost 1069 cor. 04 fil., care s'a depus la fondul societății „Petru Maior“.

Ne împlinim o plăcută datorință când și pe astă cale ne exprimăm pentru marimosele donațiuni călduroasă noastră mulțumită.

Comitetul aranjator.

Corul din Ernottfaia cu ocaziunea concertului împreună cu teatru din 8 Ianuarie 1906 a obținut un venit general de 577 cor. 80 bani. Din acesta în acoperirea cheltuielilor au rămas 317 cor. 80 bani. Venit curat a rămas 260 cor., care s'a și depus la institutul de credit „Mureșana“ din Reghin, cu libelul spre acest scop.

Nu putem întrelăsa a nu aduce mulțumitele noastre d-lor: Dr. Ioan Harșa, Dr. Augustin Chetan, Dr. Ioan Popescu, advocat, Iosif Popescu, cassar de bancă, Dr. Al. Ceușian, medic, I. Truța, jude reg. pens., Sever Barbu, contabil de bancă și alți domni inteligenți din Reghin, cari prin nobila lor purtare, precum până acum așa și în prezent au adus jerte morale și materiale deosebite întru promovarea școlii.

Ernottfaia, 18 Ianuarie 1906.

I. P. Chinezu, George Bogdan, președinte, cassar.

Ioan Moldovan, controlor.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate de tinerimea rom. de pe Cóstă (Brașov) în 11 (24) Februarie 1906 au avut bunăvoința a contribui peste taxa de intrare încă următorii domni:

Popovici, locotenent 6 cor., Dr. N. Mănoiu, Dr. N. Vecerdea, câte 5 cor., Dr. I. Bunea, N. Dima, câte 4 cor., Dr. V. Saftu, I. Prișcu, V. Onițiu, A. Vlaicu, I. Lengeru, D. Făgărășianu, D. Lupan, prof. I. C. Panțu câte 3 cor. N. N., I. Burduioiu, C. Orghidan, Dr. Eug. Lemenyi, N. N., V. Voina, A. Bârseanu, I. Sabadeanu, I. Murăroiu, Nemeș P., v. d. M. I. Munteanu, Dr. Stinghe, I. Pricu câte 2 cor. Euf Kertsch, N. N., Dr. Iulius Megay, E. S. G. Stefanovits, N. Dușoiu, G. B., B. B., Pușcariu, N. Grădinar, I. G. Eremie, Ip. Ilasievici, N. N., I. Deju, D. Pop, S. Theodor, I. Petrovici, A. Ciortea, I. Rusu, cordonier, G. Dima, St. Median, I. Brenoi, N. Puiu, G. Stinghe, G. Drăghici, M. Russu, T. Cristian, Fl. Penea, G. Christof, G. Lupșan, N. Ghirincea, N. Neșuși, Z. Butnar, I. G. Bărbier, R. Chicomban, St. Căpățînă, V. Bărbier, G. Sulică, R. N. Spudercă, d-sora Elena Pitiz, d-na Elena Todorenci, I. Bădițoiu, N. Stinghe, G. Furnică, Felix Sz. câte 1 cor.

V. Muscal, curelar, d-na Par. Vușnuc, câte 80 bani, N. Furnică, N. Renel, D. Tabără, G. Văcar, D. I. Ardelean, I. Căpățînă, P. Bucă, câte 60 bani, Const. Tiu, N. N., E. Gal câte 50 bani, N. Colacea, P. Olteanu, D. Mămulea, I. Muntean, N. Stinghe, Tom. Dumitru, N. Spudercă, V. Fulga, G. Vili, I. Stinghe, E. Jalea, V. Haller, N. Grădinar, T. Iliescu, D. Chiroiu, I. Lupșan, M. Munteanu, G. Gontea, V. Krist., D. Constantin, R. Zărnovean, Elefi. Stinghe, A. Navrea, P. Morar, V. Bădițoiu, I. Sidon, N. Căpățînă, El. G. Bureția, G. Stinghe, G. Iliescu, St. Furnică, D. Tanislav, M. Pricu, P. Cârstea, A. Pulpaș, G. N. N., R. Colacea, V. Neșuși, N. N., D. Bădițoiu câte 40 bani, P. Pernea, N. Spudercă, câte 30 bani, M. Moliț 24 bani, N. Ardelean, Alex. Gruja, V. Pricu, A. Orghidan, A. Chrestels, Cath. Chrestels, I. Pulpaș, G. Căpățînă, V. Grădinar, T. Chicomban, R. Loga, G. Bureția, G. Zamfir, N. Tint, I. Vili, I. Clipea, N. Birt, V. Gall, V. Bădițoiu, G. Gârneț, G. Căpățînă, N. N. câte 20 bani, R. Căpățînă, G. Velican câte 10 bani.

Primescă marinimoșii donatori cele mai sincere mulțumite.

Intrate au fost cu totul 406 cor. 90 bani. Spese 317 cor. 62 b., rămânând un profit curat de 179 cor. 28 bani, din care s'au dat 60 cor., spre scopuri filantropice și anume: 20 cor. la fondul „Junilor tineri“

și 40 cor. pentru renovarea crucii din Strada Cóstei.

Februarie, 25 v. 1906.

Const. Thiu, I. Fl. Muntean, secretar, cassar.

Reuniunea pentru biblioteca populară din Viștea-inferioară a aranjat în 21 Ianuarie st. n. a. c. o producțiune teatrală urmată de joc, care a succed destul de bine. Ne îndeplinim o plăcută datorință, când în numele Reuniunii venim să facem o dare de seamă asupra acestei producțiuni, aducând tot-deodată mulțumirile noastre prea stim. domni și dōmne, cari prin participare ne-au dat sprijinul moral și material, de care-i rugăm ca nici pe viitor să nu ne lipsescă.

Resultatul material al producțiunii a fost 98 cor. 20 fil. în care se cuprind următoarele suprasolviri dela domni: George Borzea, notar 3 cor. 80 fil., Solomon Făgărășan, preot Drăguș 2 cor. 80 fil., Nicolae Borzea, protopop Făgărăș 2 cor., Achim Maniu, oficial militar 1 cor. 80 fil., D. Gabor, inginer Voila 1 cor. 60 fil., I. Marințescu notar 1 cor., Alexandru Comșa, notar 1 cor., Ioan Banciu, preot 1 cor., N. Motoc, v-notar și A. Făgărășan câte 80 fil., precum și ofertele primite ulterior de la d-nii: Dr. Ioan Șeneheș, advocat 4 cor., Dr. Hamorszky O. medic districtual Făgărăș 3 cor., Nicolae Stanciu, inginer la căile ferate 2 cor., Nicolae Cucu, preot Corbi 2 cor. și Andreiu Savu, preot Feldiōra 1 cor. 20 fil. cărora și pe această cale le aducem mulțumirile noastre. Venitul curat de 18 cor. 44 fil. s'a adaus la fondul Reuniunii.

Viștea-inferioară, 30 Ianuarie 1906.

Pentru comitetul Reuniunii:

Ioan Stanciu, George B. Boieriu, președ., director școlar-secretar.

MULTE ȘI DE TOTE.

Sibila din Berlin.

Dōmna de Ferrez, o vrăjitoare foarte renumită la Paris, și-a strămutat locuința la Berlin și acolo își continuă meseria. Ea voese cu tot dinadinsul să intră pe colagele sale din Paris, căci se ocupă nu numai cu profeție, ci face artă și literatură. În timpul din urmă a scris o carte cu titlu „Vedeniile și profețiile“, ce în timp scurt s'a epuizat, cumpărată fiind de acea parte a publicului, care încă mai crede în farmece.

Profețiile sunt inspirate de o ființă abstractă, pe care o numesc Gavril. Tatăl acestuia a fost de nascere din Egipt, er mama din Babilon, au trăit din timpuri foarte vechi, cu 2300 ani înainte de Christos și au fost înmormențați în Japonia, în apropierea de Iocohama. Ea mai vorbește cu spiritul lui Moise, Luther, chiar și cu a lui papa Leo al XIII-lea și așa se vede, că are un larg cerc de cunoștințe, întru cât nici odată nu confundă lucrurile; ce privește întâmplările istorice, le cunoștee foarte bine. Ea a prevestit eliberarea lui Dreyfus și catastrofa înfiorătoare din Martinique. Profețiile ei de acum însă sunt pentru un viitor atât de îndepărtat, încât cu greu le poți controla. Într'altele spune, că peste o mie de ani în locul Berlinului va fi apă, Viena va fi cunoscută numai din povestire, Budapesta va fi nimicită de flacări.

O istorică romantică.

În orașelul Eupen (Germania) s'a petrecut zilele trecute următoarea întâmplare romantică:

Înainte unui birt din capul orașului ședeau mai mulți cetățeni la un pahar de bere. De-odată sosese un automobil, și oprindu-se înaintea birtului se coboră din el un domn, care ținând în mână un coșuleț, intră în birt ca să bea un pahar de bere. După ce necunoscutul a consumat berea, se urcă în automobil și plecă cu cea mai mare iuțelă mai departe. Când automobilul se afla la o depărtare de 200 pași, birtașul observă, că coșul necunoscutului a rămas pe scaun; începe să strige și să facă semne domnului din automobil dăr totu înzadar.

Ce era de făcut? În fine birtașul și ôșpeții se decid să desfacă coșul. Când

colo, în coșuleț durmia un copil de țită. Surprinderea celor prezenți nu se pōte descrie. Reculegându-se, birtașul declară categoric, că nu e dator să îngrijescă copilășul. Din vorbă în vorbă, se oferă unul din ôșpeți să ia în primire copilul, dicând că unde mănâncă 9 copii, nu va flămâzi nici al decelea.

Sosind acasă, soția lui nu era de loc încântată de cele săvârșite de bărbatul ei și-i făcea aspre muștrări. Vădând însă fața nevinovată a copilului, o cuprinse în fine mila și trezindu-se într'aceea copilul și începând să plângă, îi desfăc scutecele pentru-ca să-l pună în curat. Desfăcând scutecele află pe pieptul copilășului un plic cu 10 mii de franci în bancnote și cu rugarea să grijescă bine de copil și că peste 2 ani li-se vor trimite din nou bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop

EMULSIUNE

semnă un amestec de ulei sēu grăsimi cu apă, laptele și smântâna sunt Emulsiuni naturale și conține grăsimi de undecomposă în cele mai fine picături împărțite regulat. În forma acesta și Emulsiunea lui Scott este o emulsiune din cea mai bună untură de pește medicinală norvegiană amestecată cu var și Hyppophosphiti de natron. În toate casurile unde folosirea unturii de pește este necesară, merită Emulsiunea lui Scott a fi preferată, pentru-că nu numai este gustosă, dăr și ușor de mistuit.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott.

Se pōte cumpăra în toate farmaciile.

Cu referință la „Gazeta“ și trimiteri de 75 fileri în mărci postale se trimite sticle de probă franco dela

Dr. EMIL BUDAI, „Farmacia orașului“

BUDAPEST, IV., Văci-uteza 34/50.

Prețul unei sticle originale: cor. 2.50.

La tipografia și librăria A. Mureșianu

se pot procura următoarele:

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți, cuprindând diferite rugăciuni: rugăciunea de sēră, cătră d-l nostru Isus Christos, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bu-nevestirii. Canōne. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerii Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tōte aceste cărți sunt în diferite fegături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tōte însă sunt foarte frumoșe și elegante. Prețul lor e felurit. În pânză neagră, cu cruce de aur — 75 — 78 cr. ceva mai marț cu 90 cr., 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr. Mai garnisite și cu florī 2 fl. 50 cr. Mai departe de tot luxose, cari se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90, 3 fl. 70, 4 fl. 40, 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumșeță neîntrecută.

Versurile născerii Domnului nostru Isus Christos, . . . —12.

Visul Născătoarei de D-țeu —12.

Sonorul sēu frumos rēsună tōrele plânso-cânturī la mormēntul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, ... 24.—

Epistolia a Domnului nostru Isus Christos, ce a trimis-o Dumneșen din ceriu, ... —24

Nr. 3366—1906.

PUBLICAȚIUNE.

Villa Schnell, care are o pozițiune foarte frumoșă pe deal, în Strada Rochus nr. 7, este de închiriat dimpreună cu grădina ce o impresoră.

Casa de locuit se pōte împărți, în cas de lipsă, și în mai multe locuințe mici. — Informațiuni îndetail se pot lua în localul de administra-re a realităților orășenești (Strada Aurarilor nr. 5, etagiul II.)

Brassó, în 14 Martie 1906.

2—3,2818.

Magistratul orășenesc.

Pășune pentru oi.

În hotarul comunei Kis-Borosnyó din comitatul Trei-Scaune se dă în arēndă

un pășunat pentru 300 oi.

Se pot lua informațiuni la Domnul Tompa Kálmán, inginer silvic în Feldiōra.

Nr. 503—1906.

Publicațiune.

Primăria comunală din Porumbacul-vechiu (comitatul Făgărășului) prin acesta publică esarēndarea crășmei comunale în 6 Aprilie a. c. la 10 ore a. m., pe durată de 3 ani, cu prețul esclamării de 600 cor. Ca vadiu au se depună licitanții 10%.

Condițiunile se pot vedē în cancelaria comunală.

Ó-Porumbac, 10 Martie 1906.

Ieronim Fätter, Ión Lupu, notar, 1—1 primar.

PUBLICAȚIUNE.

Locul de cosit numit „Lapias“, care formēză proprietatea clerului „Franciscan din Brașov“, se dă în arēndă din 24 Aprilie a. c. acelaia, care va oferi mai mult.

Despre cea-ce se incunoscintēză prin acesta Onorații arēndătorī.

Brașov, în 3 Martie 1906.

P. Lakatos Kornél,

7—10,2806.

ca șef.

Strada Sft. Ioan nr. 19.

Deschidere de Magazin.

Am onōrea a aduce la cunoștința Onor. public, ca érăși a deschis pe piața Târgul Inului nr. 26, un Magazin de mărfuri moderne pentru Dame și albituri.

Rugându-mē de o vizitare numērōsă, sunt cu tōtă stima

4—3,2815.

E. POPP.

Piela delicată a copilului are

trebuință de îngrijire deosebită. Creșele pielii la gât și piciorē trebuesc spălate, bine șterse și pudrate în fie-care zi.

Pudra Actina de Cologne

va folosi o mamă cu grija pentru copilul ei. Are efect antiseptic, la încreșturile pielii nu se face goimos și recorește pielea.

Recomandată de medici.

Prețul K. 1-50 b. La farmacia lui ED. KUGLER.

Brașov.

Representant general AL. GISCHNER farmacist,

5—12. Wien, II. Pazmanitengasse 19.

Pene de gâscă ieftine, pentru umplut perini, din Boemia.

5 Kilo nou curățite Cor. 9-60, mai bune Cor. 12.—, fulgi albi Cor. 18—24, fulgi ca zăpada Cor. 30—36.

Se trimite franco cu rambursă. Se primește îndărăt sēu se schimbă ce nu convine cu rebonificarea portului postal.

BENEDICKT SACHSEL, Lobes 357 Post Pilsen, 9—6-2223, Böhmen.

